

UNIVERZITA JANA AMOSE KOMENSKÉHO PRAHA

MAGISTERSKÉ KOMBINOVANÉ STUDIUM

2015 - 2017

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Martin Fikáček

**Proces zadávání ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o
veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a zákona
č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek**

Praha 2017

Vedoucí diplomové práce: JUDr. Zdeněk Fiala, Ph.D.

JAN AMOS KOMENSKY UNIVERSITY PRAGUE

MASTER COMBINED PART TIME

2015 - 2017

DIPLOMA THESIS

Martin Fikáček

**Contract awarding process under the Public Tender Act
No 137/2006 Sb., as amended and the Public Tender
Awarding Process Act No 134/2016 Sb.**

Prague 2017

The Diploma Thesis Work Supervisor: JUDr. Zdeněk Fiala, Ph.D.

Prohlášení

Prohlašuji, že předložená diplomová práce je mým původním autorským dílem, které jsem vypracoval samostatně. Veškerou literaturu a další zdroje, z nichž jsem při zpracování čerpal, v práci řádně cituji a jsou uvedeny v seznamu použitých zdrojů.

Souhlasím s prezenčním zpřístupněním své práce v univerzitní knihovně.

V Praze dne

Jméno autora

Poděkování

Na tomto místě bych rád poděkoval JUDr. Zdeňku Fialovi, Ph.D. za cenné připomínky a odborné rady, kterými přispěl k vypracování této diplomové práce.

Anotace

Předmětem diplomové práce „Proces zadávání ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek“ je komparace a analýza procesu zadávání veřejných zakázek. Součástí práce je i historický vývoj změn v systému zadávání veřejných zakázek před i po vstupu České republiky do Evropské unie. Identifikace nových institutů zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

Klíčová slova

Uchazeč, nabídka, kvalifikační předpoklad, výběrové řízení, zadavatel, zadávání veřejných zakázek, zákon o veřejných zakázkách, zákon o zadávání veřejných zakázek.

Annotation

The thesis „Contract awarding process under the Public Tender Act No 137/2006 Sb., as amended and the Public Tender Awarding Process Act No 134/2016 Sb.” compares and analyses the public tender awarding process. It also includes a historical development of the changes in the public tender awarding system before and after the Czech Republic became a member of the European Union. Identifying new provisions of law and the Public Tender Awarding Process Act No 134/2016 Sb.

Keywords

Bidder, offer, pre-qualification, tender procedure, contracting authority, public tender awarding, Public Tender Act, Public Tender Awarding Process Act.

ÚVOD	8
1 TEORETICKÁ ČÁST	10
1.1 Historický vývoj zadávání veřejných zakázek	10
1.1.1 Počátky právní úpravy zadávání veřejných zakázek	10
1.1.2 Veřejné zakázky v meziválečném Československu	11
1.1.3 Zadávání veřejných zakázek v období let 1948 – 1989.....	13
1.2 Vývoj veřejných zakázek v České republice po roce 1989.....	14
1.2.1 Zákon o zadávání veřejných zakázek (zákon č. 199/1994 Sb.).....	15
1.2.2 Zákon o veřejných zakázkách (zákon č. 40/2004 Sb.)	15
1.3 Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů ..	17
1.3.1 Důvodová zpráva a její význam.....	17
1.3.2 Novelizace	22
1.3.3 Zadavatel	24
1.3.4 Druhy zadávacích řízení a jejich charakteristika.....	26
1.4 Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek	34
1.4.1 Obsah a zásadní změny v zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek	35
1.4.2 Druhy zadávacích řízení a jejich charakteristika.....	42
1.4.3 Členění veřejných zakázek	55
1.5 Historie integrace směrnicí EU do vnitrostátních předpisů České republiky	56
2 PRAKTICKÁ ČÁST	59
2.1 Srovnání zadávacích postupů dle zákonů č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších a č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek	59
2.1.1 Zadávací řízení dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.....	63
2.1.2 Zadávací řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek	68
ZÁVĚR	76
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	79
SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ.....	83

ÚVOD

Tato práce se zabývá tématem Proces zadávání ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů („dále jen ZVZ“) a zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek („dále jen ZZVZ“). Hned v úvodu můžeme použít konstatování F. Ochrany: „*Jedním z aktuálních problémů veřejného sektoru je otázka zadávání a hodnocení veřejných zakázek. Poznatky z realizace veřejných zakázek a z kontrolní činnosti v této oblasti ukazují, že při zadávání veřejných zakázek a hodnocení nabídek dochází k řadě negativních jevů.*“¹

První kapitola teoretické části se zabývá vývojem právní regulace zadávání veřejných zakázek. V první podkapitole jsou stručně popsány počátky jakési právní regulace této problematiky, která byla prvně popsána ve Francii v roce 1535. Od tohoto období prošla tato problematika svým dobovým vývojem, a jak je v práci uvedeno jedná se o období Rakousko - Uherské monarchie, první republiky Československé a éru socialistického Československa do roku 1989. Následuje vývoj právní úpravy po roce 1989, kdy muselo dojít k úpravám, aby byl umožněn návrat soutěžního práva, který je nedílnou součástí tržní ekonomiky a v socialistické centrálně plánované ekonomice tedy nemělo toto právní odvětví svoje místo. Jak již bylo uvedeno, došlo tedy k formulování nových předpisů pro oblast zadávání veřejných zakázek, o čemž bude pojednávat další podkapitola práce.

Další dvě podkapitoly práce se věnují zákonu č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a zákonu č. 134/2016 Sb., zákon o zadávání veřejných zakázek. Druhý jmenovaný zákon vstoupil v účinnost dnem 1. října 2016. Tento zákon implementuje do českého právního řádu evropské směrnice, které upravují zadávání veřejných zakázek a koncesí, tedy jedná se o další krok ke zlepšení této problematiky. Evropským právním předpisům je věnována poslední podkapitola první teoretické části práce. Zde je popsána historie, nebo-li od kdy se v České republice začalo uvažovat o souladu práva České republiky s právem Evropské unie („dále jen

¹ OCHRANA, František. *Veřejné zakázky: [metody a metodika efektivního hodnocení a výběru]*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2004. 173 s. ISBN 80-86119-79-3. s 7.

EU“). Již v roce 1996 byla Úřadem pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“) vypracována analýza, která konstatovala, že tehdejší právní předpisy z oblasti zadávání veřejných zakázek jsou, jak bylo uvedeno „, převážně slučitelné s právem Evropských společenství“. Dále bude popsán další vývoj v souladu práva České republiky s právními normami EU.

Druhá, praktická část práce, se již věnuje praktickým příkladům, jak docházelo a dochází k praktické aplikaci zmíněných právních předpisů. K příkladům je uváděna judikatura, která zejména řeší praxi a sporné konkrétní příklady. Cílem celé práce by mělo být zhodnocení nové právní úpravy, jak pro praxi přinesla usnadnění, což zákonodárci uvádějí jako důvod přijetí této právní normy. Přinesl tedy zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek do českého právního prostředí zjednodušení a další možnosti pro subjekty, které se jakýmkoliv způsobem podílejí na zadávání veřejných zakázek? Odpověď na tuto otázku přináší tedy tato práce ve svém závěru.

1 TEORETICKÁ ČÁST

1.1 Historický vývoj zadávání veřejných zakázek

1.1.1 Počátky právní úpravy zadávání veřejných zakázek

Zmínka o první právní regulaci zadávání veřejných zakázek je údajně z roku 1535 a pochází z Francie, kde byla obsažena ve stavebním řádu. Další následující vývoj již musíme sledovat v dalších souvislostech a v kontextu s vývojem, kterým prošlo celé soutěžní právo. Jelikož jak je zřejmé, tak mezi zájemci o veřejné zakázky se soutěží. Pokud se posuneme v době, konkrétně do doby Rakousko -Uherské monarchie, tak již můžeme hovořit o konkrétní právní normě o veřejných zakázkách, na území předlitavské části monarchie, kde se jednalo o nařízení vlády č. 61/1909 ř. z., z 3. dubna 1909. Toto samotné vládní nařízení bylo doplněno mnoha dalšími prováděcími výnosy. Vládní nařízení platilo pro dodávky práce, které byly zadávány státem a státními nebo státem řízenými institucemi, podniky a fondy. Naopak se netýkalo např. dodávek a prací pro c. a k. armádu, válečné loďstvo, prací pro c. a k. zeměbranu a domobranu ode dne mobilizace až do dne demobilizace, dodávek výrobků pocházejících z polního a lesního hospodářství, státních uměleckých zakázek, uměleckých oprav apod. Všechny ostatní dodávky a práce tehdy musely být veřejně vyhlášovány. S vyloučením veřejnosti mohly být vypsaný pouze dodávky a práce pro tzv. omezenou soutěž.

Oznámení veřejných vyhlášení bylo publikováno v příslušných úředních zemských novinách a prostřednictvím ministerstva obchodu v listu *Oesterreichischer Zentralanzeiger für das öffentliche Lieferungs-wesen*. Jak uvádí A. Schelleová: „*Došlé nabídky i s přílohami, dodatky, vzorky apod. musely být opatřeny u podacího místa na neotevřené obálce podacím záznamem, ihned zapsány do seznamu pro příslušné rozepsání připraveného, uzavřeny a neotevřené odevzdány ustanoveného dne předsedovy komise k jejich otevření ustanovené.*“² Nabídky, které tedy byly podány, byly komisí otevřeny daného dne a byly postupně opatřeny čísly v pořadí, ve kterém

² SCHELLEOVÁ, Andrea, Vývoj právní úpravy veřejných zakázek. Právní labyrint, advokátní kancelář Havlíček a Wolters Kluwer ČR. on-line 30. 7. 2015. Dostupné z: <http://www.pravnilybrint.cz/vyvoj-pravni-upravy-verejnych-zakazek/>

byly zapsány do podacího seznamu. Následně byla přečtena jména tehdy tzv. nabízečů, nabízená dodávka nebo práce, další rozhodné zvláštní okolnosti, ale nebyly uvedeny zdroje odběru a konečné ceny.³

V uherské části Rakousko - Uherské monarchie, byla právní úprava zadávání veřejných zakázek obsažena v ustanovení §§ 13 - 15 zákona č. 3/1907 ř. z., a dále v prováděcím nařízení č. 55800/1907.

1.1.2 Veřejné zakázky v meziválečném Československu

V roce 1918, kdy došlo ke vzniku samotného Československého státu, byly rakouské a uherské právní předpisy přijaty Československou republikou tzv. recepčním zákonem, zákonem č. 11/1918 Sb., tedy i právní předpisy z oblasti zadávání veřejných zakázek, které byly součástí celého komplexu právních norem. V nové republice však mělo zadávání veřejných zakázek prioritu, proto bylo dne 17. 12. 1920 vydáno nařízení č. 667/1920 Sb., o zadávání státních dodávek (dále jen „Zadávací řád“). Toto nařízení bylo přijato na základě zmocnění zákonem č. 337/1920 Sb. Podle uvedeného nařízení se pak postupovalo až do 50tých let, 20. století. Zadávací řád byl platný pro dodávky a práce zadávané státními úřady a státem spravovanými ústavy a fondy. Naopak se netýkal dodávek, které byly vyhrazeny drobným živnostníkům, vojenským pracím, polnímu a lesnímu hospodářství. Dále se netýkal dodávek prací, které státní správa prováděla ve vlastní režii. Zde se do určité míry vycházelo právě z rakouské právní úpravy. Můžeme konstatovat, že příslušný Zadávací řád znal následující způsoby zadávání veřejných zakázek. Jednalo se o veřejnou soutěž, omezenou soutěž a zadání z tzv. volné ruky, to znamenalo s vyloučením soutěže, tedy dodatečné objednávky, naléhavé zakázky, monopolní a speciální předměty, dodávky do 20 tisíc korun a práce do 50 tisíc korun.⁴ Dále bylo v Zadávacím řádu řešeno zmenšení nebo zvětšení dodávek a prací, u prací mohl být stanoven závazek, že dodavatel nebo podnikatel je povinen

³ SCHELLEOVÁ, Andrea, Vývoj právní úpravy veřejných zakázek. Právní labyrint, advokátní kancelář Havlíček a Wolters Kluwer ČR. on-line 30. 7. 2015. Dostupné z: <http://www.pravnilabyrint.cz/vyvoj-pravni-upravy-verejnych-zakazek/>

⁴ SCHELLEOVÁ, Andrea, Vývoj právní úpravy veřejných zakázek. Právní labyrint, advokátní kancelář Havlíček a Wolters Kluwer ČR. on-line 30. 7. 2015. Dostupné z: <http://www.pravnilabyrint.cz/vyvoj-pravni-upravy-verejnych-zakazek/>

provést práce zvětšení i o více než 25%, bez změny ujednané ceny, jestliže bylo nutné v zájmu správného provedení nebo ve veřejném zájmu, aby původní podnikatel provedl rozšířenou práci sám.

Význam Zadávacího řádu dále spočíval v tom, že bylo dbáno na domácí firmy a zaměstnance. Ustanovení § 34 Zadávacího řádu v tomto smyslu uvádělo:

*„ Dodavatelé nebo podnikatelé budiž uloženo, zaměstnávat domácí a za přibližně stejných podmínek v první řadě místní dělníky a zřízence a dbáti zákonných předpisů o jejich ochraně po stránce právní, zdravotní a bezpečnostní, tudíž i předpisů o pojištění proti nemoci a úrazu.“*⁵ Dále zde bylo uvedeno: *„ Dodavatelé neb podnikatelé může býti uložena povinnost zaměstnávat též válečné poškozence, pokud jsou k příslušné práci způsobilí. Dělníci a zřízenci z ciziny smějí býti zaměstnáváni jen při prokázaném nedostatku způsobilých sil domácích.“*⁶

Ustanovení § 20 Zadávacího řádu, rovněž zvýhodňovalo domácí uchazeče o dodávky a provedení prací. V uvedeném ustanovení bylo uvedeno, že dodávky nebo práce mohou být zadávány pouze zájemcům, jejich sídlo podnikání je na území Československé republiky, ovšem za splnění dalších podmínek. Jednalo se zejména na možnost včasného dokončení zakázky, a pokud uchazeč nepožaduje více než o 20% vyšší cenu, než uchazeč ze zahraničí. V opačném případě je možno zakázku zadat uchazeči, jehož sídlo podnikání je v cizině.

Zadávací řád dále upravoval, které nabídky měly být vyřazeny. Jednalo se o nabídky uchazečů, kteří v minulých třech letech opětovně hrubě porušili zákon nebo smluvní ustanovení, které se týkalo ochrany dělníků a zřízenců, nemocenských pokladen, úrazových pojišťoven nebo se prokázalo, že nedodržely v této stanovené době smluvených, předepsaných nebo obvyklých mezd a platů. Dále měly být vyřazeny nabídky těch uchazečů, kteří v posledních třech letech veřejnou dodávku plnili

⁵ § 34 Nařízení ze dne 17.12.1920 o zadávání státních dodávek a prací (zadávací řád.) ze dne 31.12.1920 | Sbírka: 667/1920 Sb. | Částka: 141/1920

⁶ § 34 Nařízení ze dne 17.12.1920 o zadávání státních dodávek a prací (zadávací řád.) ze dne 31.12.1920 | Sbírka: 667/1920 Sb. | Částka: 141/1920

nesolidním nebo nespolehlivým způsobem nebo přijali, či poskytli jiným majetkovou výhodu za účelem získání dodávky nebo jinak se pokusili manipulovat s výběrovým řízením.

Samotné zadávání veřejných zakázek řešilo ustanovení § 22 Zadávacího řádu. Toto ustanovení zadávacího řádu dávalo zadavateli poměrně velkou volnost v zadávacím řízení, jelikož např. cena nebyla jediným a rozhodujícím faktorem. Zvýhodnění byli zejména drobní živnostníci. Pokud výběrové řízení nemělo úspěch, tak byla vypsána soutěž nová. Pokud ani druhý pokus nevyšel, tak přišlo na řadu zadání z volné ruky, které bylo ovšem za stejných podmínek, které byly v původním zadání.

Uvedený Zadávací řád byl doplněn zákonem č. 115/1934 Sb., o pletichách při zadávání veřejných zakázek. Tento zákon ve svých ustanoveních zakotvil ochranu před korupcí, která se mohla objevit v souvislosti se zadáváním veřejných zakázek.

1.1.3 Zadávání veřejných zakázek v období let 1948 – 1989

Zadávací řád, o kterém bylo výše hovořeno, platil pro celé meziválečné období a dále krátce po skončení druhé světové války. Jeho zánik způsobily změny v právním řádu Československa v období tzv. právnícké dvouletky, po Únoru 1948. V letech 1950 – 1951 došlo ke zrušení valné většiny zásadních právních norem. Toto se týkalo i Zadávacího řádu, který byl zrušen zákonem č. 99/1950 Sb., o hospodářských smlouvách a státní arbitráži. V oblasti zadávání veřejných zakázek došlo k podstatným změnám a veškeré veřejné zakázky byly přidělovány pevně stanoveným státním plánem a systémem státních hmotných bilancí. Výjimku tvořila oblast stavebnictví, kde již v roce 1947 došlo k regulaci prostřednictvím „Všeobecných stavebních podmínek.“ Tento předpis v podstatě platil až do roku 1982, novelou hospodářského zákoníku, tedy zákonem č. 165/1982 Sb., kterým se s účinností od 1. 1. 1983 měnil a doplnil hospodářský zákoník. Můžeme konstatovat, že až na určité výjimky v oblasti uměleckých děl a při reformních snahách v letech 1968 -1969, v období socialismu obchodní veřejné soutěže na zadávání veřejných zakázek, neexistovaly. Veřejné zakázky byly příslušnými ministerstvy přidělovány podnikům a dalším státním

institucím, které byly obvykle v monopolním postavení. Cena zakázky neměla žádný význam, jelikož byla pevně stanovena, popřípadě dotována státem.⁷

1.2 Vývoj veřejných zakázek v České republice po roce 1989

V důsledku politických a ekonomických změn, které přinesl listopad 1989, muselo dojít ke změnám, které by vedly k návratu k soutěžnímu právu. V této souvislosti muselo dojít k formulování nových právních předpisů z oblasti zadávání veřejných zakázek.

Prvním krokem byla novela hospodářského zákoníku, kde bylo upraveno zadávání tzv. „státních zakázek“, a to v ustanoveních § 356a a násl. Tento krok byl učiněn ještě v roce 1989 a jeho účinnost byla do roku 1991. Následovalo vydání zadávacího řádu staveb, který byl vydaný na základě hospodářského zákoníku, dne 24. července 1991 federálním ministerstvem hospodářství, Ministerstvem průmyslu České republiky a Ministerstva výstavby a stavebnictví Slovenské republiky, jako doporučující postup při uzavírání smluv pro přípravu a realizaci staveb. Uvedený zadávací řád staveb stanovil podmínky soutěže, předmět plnění, lhůty, způsobilost uchazečů a dále samotný průběh soutěže. S účinností od 1. ledna 1992 se začalo postupovat dle obchodního zákoníku, který zrušil zákon o národohospodářském plánování a v ustanoveních § 281 - § 288 byla zakotvena obchodní veřejná soutěž. V oblasti stavebnictví došlo v březnu 1992 k aktualizaci zadávacího řádu staveb, kdy došlo k orientaci spíše na úpravu veřejné soutěže a poněkud pouze okrajově na zadávání z volné ruky. Obligatornost použití této právní normy, právě s ohledem na veřejné zakázky, byla stanovena každoročně cenovým výměrem ministerstva financí. Nedodržení tohoto postupu bylo pokládáno za neoprávněné použití rozpočtových prostředků. Dne 24. června 1992 bylo přijato usnesení vlády České republiky č. 458/1992, které napomohlo rozšíření soutěžního způsobu zadávání veřejných zakázek, na celou oblast veřejných zakázek. V oblasti zadávání veřejných zakázek dále vnikl v roce 1993, na úrovni profesní samosprávy, soutěžní řád Komory architektů, kde ovšem nešlo o obecně závazný právní předpis, ale

⁷ SCHELLEOVÁ, Andrea, Vývoj právní úpravy veřejných zakázek. Právní labyrint, advokátní kancelář Havlíček a Wolters Kluwer ČR. on-line 30. 7. 2015. Dostupné z: <http://www.pravnilybyrint.cz/vyvoj-pravni-upravy-verejnych-zakazek/>

byl závazný pouze pro členy České komory architektů. Je zřejmé, že legislativa v této oblasti byla značně roztržitá a čím dále více se ukazovala potřeba jednotné právní úpravy. Na základě této potřeby se začalo v roce 1992 s přípravou zákona o zadávání veřejných zakázek, jako všeobecně platného právního předpisu.

1.2.1 Zákon o zadávání veřejných zakázek (zákon č. 199/1994 Sb.)

První všeobecně platná právní norma v oblasti zadávání veřejných zakázek, byl zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon byl platný do roku 2004. Během své platnosti byl tento zákon 13 krát novelizován. Zákon preferoval zadání veřejné zakázky, na základě veřejné soutěže. Jestliže se jednalo o obchodní veřejnou soutěž, měl zadavatel postupovat v souladu s obchodním zákoníkem.

Právě transformace české ekonomiky z hlediska tržního hospodářství vyžadovala zákon, který by upravil oblast, kde tržní mechanismy doposud nepůsobily. Především šlo o hospodaření s veřejnými prostředky. Zákon vytvořil předpoklady pro konkurenci mezi více uchazeči o udělení veřejné zakázky. Určoval podmínky pro všeobecné výhodné splnění veřejných zakázek při stanovení jednotného nediskriminačního postupu. Postup podle uvedeného zákona byl obligatorní pro případy veřejných zakázek financovaných z veřejných prostředků. Výjimku tvořily v zákoně specifikované případy. Předmětem úpravy zákona byl závazný postup zadavatelů veřejných zakázek, obchodní veřejná soutěž pro veřejné zakázky a způsob dohledu nad dodržováním zákona.⁸

1.2.2 Zákon o veřejných zakázkách (zákon č. 40/2004 Sb.)

Se vstupem do Evropské unie („dále jen EU“), vznikla nezbytnost právní úpravu zadávání veřejných zakázek uvést do souladu s právními předpisy, které byly platné v zemích EU, jelikož předchozí zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, požadavky na kompatibilitu tuzemské právní úpravy s právní

⁸ PELC, Vladimír. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: Komentář k zákonu, rejstřík, resumé, slovník, zadávací řád staveb*. Praha: Linde, 1995. 188 s. ISBN 80-85647-55-9.

úpravou EU nespĺňoval. Zákon nevyhovoval evropské právní úpravě ani po stránce terminologické, ani po stránce jednotlivých zadávacích postupů. Nedostatky v zákoně byly takového charakteru, že nebylo možno přistoupit k jeho další novelizaci, ale vznikl požadavek na přijetí zcela nového zákona, který by výše zmíněné nedostatky odstranil.

Nový zákon se stal slučitelný s právem Evropského společenství (dále jen „ES“) a vycházel ze základních právních směrnic ES. K zákonu č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách byly vydány dva prováděcí předpisy:

- **Vyhláška č. 239/2004 Sb.**, kterou se stanovil podrobný obsah a rozsah zadávací dokumentace stavby. Vyhláška byla vydána k provedení ustanovení § 50 a stanovila specifické náležitosti zadávací dokumentace stavby včetně požadavků a podmínek pro zpracování nabídek, náležitostí projektové dokumentace a výkazu výměr.

- **Vyhláška č. 240/2004 Sb.**, o informačním systému o zadávání veřejných zakázek a metodách hodnocení nabídek podle jejich ekonomické výhodnosti, ve znění vyhlášky č. 137/2005 Sb., kterou se změnila vyhláška č. 240/2004 Sb. Vyhláška upravovala především formu a způsoby uveřejňování informací o veřejných zakázkách v informačním systému o zadávání veřejných zakázek a na centrální adrese. Přílohou vyhlášky byly formuláře sloužící k předávání informací o veřejných zakázkách do informačního systému zadávání veřejných zakázek a na centrální adresu. Součástí vyhlášky dále byly i ustanovení popisující bodovou metodu, která byla povinná pro určení ekonomické výhodnosti nabídek.⁹

Dále je nutné konstatovat, že sotva výše uvedený zákon vstoupil v platnost, již se začalo uvažovat o jeho novelizacích. Zpracované zadávací směrnice EU přestaly být v roce 2004 aktuální, jelikož byly v tomto roce přijaty nové. Opět se tedy začal připravovat nový zákon. Směrnice EU se změnily zejména v oblasti telekomunikací, které byly z důvodů jejich liberalizace vyňaty, další změny byly schváleny v jednotlivých limitech, směrnice rovněž zavedly nové způsoby zadávání nebo možnost použít tzv. rámcovou dohodu. Řadu změn navrhl rovněž ÚOHS. Tyto změny se týkaly

⁹ SECHTEROVÁ, Jaroslava. *Průvodce zákonem o veřejných zakázkách*. Vyd. 1. Praha: BOVA POLYGON, 2005. 335 s. ISBN 80-7273-123-8.

např. příliš vysokých kaucí, dlouhé, 60ti denní lhůty, ve které nemohl zadavatel podepsat smlouvu o dílo, a to i v těch případech, kdy nebyl podán návrh přezkum rozhodnutí zadavatele a některé další změny. Výsledek těchto skutečností byl návrh nového zákona, který pod č. 137/2006 Sb., v polovině roku 2006, vstoupil v platnost. Tímto jsme se dostali v práci k uvedenému zákonu, o kterém bude pohovořeno již širěji v další podkapitole.

1.3 Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

V roce 2006 vstoupil v platnost tehdy zcela nový zákon o veřejných zakázkách č. 137/2006 Sb., a to zejména z důvodů, které jsou popsány v předchozí podkapitole této práce, tedy zejména díky legislativním změnám v právu EU. Jak uvádí M. Poremská: „*Právní úprava veřejných zakázek v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, byla výsledkem zpracování příslušných platných předpisů ES, dnes EU, kterými byly směrnice ES.*“¹⁰ Jenom krátce na vysvětlenou, P. Svoboda uvádí: „*Směrnice je specifický nástroj harmonizace úprav členských států, zpravidla v oblasti, kde má EU jen nevýlučné pravomoci. Adresáty směrnice jsou členské státy, může být určena několika členskými státy, většinou však všem.*“¹¹

1.3.1 Důvodová zpráva a její význam

Co je vlastně důvodová zpráva, je obecně zakotveno v Legislativních pravidlech vlády. Důvodová zpráva k výše uvedenému zákonu provedla ve své obecné části, zhodnocení platného právního stavu. Jak již bylo uvedeno výše, od roku 1994 došlo v oblasti zadávání veřejných zakázek k úpravě, ve zvláštních zákonech. Jedná se o zákony č. 199/1994 Sb., 40/2004 Sb. a 137/2006 Sb. Přijetím posledního, z uvedených zákonů, došlo k přijetí již třetího zákona v pořadí. Tato skutečnost je zapříčiněna zejména tím, že v případě veřejných zakázek, se jedná o významný ekonomický faktor

¹⁰ POREMSKÁ, Michaela. *Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s. 11.

¹¹ SVOBODA, Pavel. *Úvod do evropského práva*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. xx, 304 s. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-313-4. s. 91 - 92

v ekonomických rozpočtových procesech ve společnosti, objemy těchto veřejných prostředků, které připadají na veřejné zakázky, se neustále zvětšují a další faktor je, že Česká republika se dne 1. 5. 2004, stala členem EU a tím se zavázala dodržovat právní předpisy EU, ES. Z tohoto plyne povinnost implementovat, v tomto případě sekundární právo EU, do právního řádu České republiky.¹²

Právní úprava zadávání veřejných zakázek prošla v daném čase, na úrovni ES opakovaně změnami, které pro Českou republiku znamenaly, povinnost reagovat a vnitrostátní právo uvést do souladu s komunitárním právem. Účelem úpravy je aplikování tržních mechanismů, což je v tomto případě zejména vznik soutěžního prostředí, do hospodaření s veřejnými prostředky. Začlenění tržních mechanismu do procesu zadávání veřejných zakázek, tedy do přidělování veřejných prostředků, má být docíleno jednak ochrany těchto veřejných prostředků před plýtváním, to znamená zajistit hospodárnost, účelnost a efektivitu jejich vynakládání a dále ochrana hospodářské soutěže, jelikož hospodářská soutěž, která je funkční, je jedním z hlavních faktorů hospodářské politiky ES. V obecné rovině tato právní úprava obsahuje závazný postup pro zadavatele veřejných zakázek, který směřuje k uzavření smluv a k jejich realizaci, což znamená, že právní úpravou je stanoven zákonný rámec, jenž jsou veřejní zadavatelé dodržet při uzavírání uvedených smluv. V případě veřejných zakázek nepochybně dochází ke střetu veřejného a soukromého práva. Zadávání veřejných zakázek a jejich následná realizace by měla ve výsledku tvořit spolupráci obou těchto právních odvětví. Jak již bylo v práci uvedeno, účelem je vytvoření konkurenčního, tedy soutěžního prostředí mezi uchazeči o veřejnou zakázku a vytvoření podmínek pro realizaci veřejné zakázky, které budou výhodné pro všechny strany, v rámci jednotného, transparentního a nediskriminačního postupu zadavatele veřejné zakázky. Smysl právní úpravy zadávání veřejných zakázek je vytvoření otevřeného prostředí pro co nejširší okruh uchazečů, účastnících se zadávacího řízení. Dalším záměrem je stanovit takový postup pro veřejného zadavatele veřejné zakázky, při výběru toho nejvhodnějšího

¹² Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: <file:///E:/Veřejné%20zakázky%201/duvova-zprava-zvz.pdf>

uchazeče, je skutečnost, aby výběr byl realizován na základě objektivně stanovených kritérií, které jsou uchazečům předem známá.¹³

Dále můžeme hovořit o základních principech zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Tento zákon svým obsahem odpovídá zadávací a sektorové směrnici. Tyto směrnice komplexně upravují problematiku zadávání veřejných zakázek a dále udělování koncesí na úrovni komunitárního práva. Hlavní důvod pro přijetí uvedeného zákona byla implementace těchto směrnic do českého právního řádu. Uvedený zákon nabyl účinnosti dnem 1. 7. 2006. Tento zákon je členěn do devíti částí. Jedná se o: obecná ustanovení, zadávací řízení, zvláštní postupy v zadávacím řízení, soutěž o návrh, ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele, seznam kvalifikovaných dodavatelů, systém certifikovaných dodavatelů, zahraniční seznam dodavatelů, dále společná ustanovení, přechodná a závěrečná ustanovení, účinnost. Můžeme konstatovat, že uvedený zákon upravuje v zásadě dvě základní oblasti. Jednak zadávání veřejných zakázek a jednak dohled nad zadáváním veřejných zakázek. Z předmětu úpravy tohoto zákona, bylo vypuštěno udělování koncesí. Toto udělování koncesí je nadále upraveno zvláštním zákonem. Právní úprava je v tomto případě přísnější než úprava evropského práva. Zaměřuje se i na zadávání podlimitních veřejných zakázek. Pravidla, která obsahuje zadávací a sektorová směrnice přitom upravuje pouze nadlimitní veřejné zakázky. Požadavky zmíněného komunitárního práva se odrazily v ustanovení § 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, kde je uvedeno, že zadavatel je povinen dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a je zde uveden zákaz diskriminace. Tímto je zaručeno rovné zacházení všem uchazečům o veřejnou zakázku, bez ohledu na to, v jakém státě EU, mají svoje sídlo. Čeští zadavatelé tedy nesmějí diskriminovat žádného dodavatele a nesmí tedy upřednostňovat dodavatele české, před zahraničními.

Judikatura EU (ESD C - 16/98, Commission of the European Communities in French Republic - 5. 10. 2000) uvádí: Princip nediskriminace mezi uchazeči je potřeba aplikovat na všechny fáze zadávacího řízení, a tedy nejen od fáze, kdy uchazeč podá

¹³ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: [file:///E:/Veřejné%20zakázky%201/duvo dova-zprava-zvz.pdf](file:///E:/Veřejné%20zakázky%201/duvo%20dova-zprava-zvz.pdf)

nabídku. Tato interpretace je v souladu s účelem směrnice, která tkví v otevření veřejných zakázek komunitární soutěži. Tento účel by byl podkopán, pokud by zadavatel mohl organizovat zadávací řízení takovým způsobem, že by uchazeči z jiného státu, než ve kterém jsou zakázky zadávány, byli odrazováni od účasti v zadávacích řízeních.¹⁴

Zásada transparentnosti je v tomto zákoně rozvedena v ustanoveních, které zadavatelům ukládají povinnosti uveřejňovat určité informace a údaje. V ustanoveních §§ 146 a 147 předmětného zákona, jsou upraveny postupy pro uveřejňování dokumentů a to jak listinné, tak v elektronické podobě, u kterých povinnost zveřejnění plyne z uvedeného zákona. Zadavateli je stanovena povinnost, jak uvádí důvodová zpráva, „*k uveřejnění oznámení o zahájení zadávacího řízení, předběžného oznámení, pravidelného předběžného oznámení sektorového zadavatele, oznámení soutěže o návrh a oznámení o výsledku zadávacího řízení, oznámení o zrušení zadávacího řízení nebo soutěže o návrh, ale i dalších údajů.*“¹⁵ Do uvedeného zákona byly převzaty i ustanovení z předcházející právní úpravy, které se týkají námitek proti úkonům veřejného zadavatele a dohledu nad dodržováním zákona.

K této zásadě byla uveřejněna i mnohá judikatura, např. čj. C - 87/94 ze dne 25. 4. 1996, ÚOHS S 193/01-151/4924/01- jak - 7. 12. 2001. Uvedená judikatura se odkazuje na starý zákon, je možno ji však aplikovat i v současnosti. Uvedená rozhodnutí hovoří o tom, že zásada rovného a transparentního přístupu ke všem uchazečům o veřejnou zakázku je jedním ze základních principů, které musí zadavatel aplikovat v procesu zadávání veřejných zakázek. Princip rovného přístupu k uchazečům, který zákonodárce zakotvil v ustanovení § 11 zákona č. 199/1994 Sb. o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů, je rovněž obligatorním principem při pořádání výběrových

¹⁴ *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3. s. 31-32

¹⁵ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: <file:///E:/Veřejné%20zakázky%201/duvoda-zprava-zvz.pdf>

řízení v podmínkách EU, přičemž je na něho kladen důraz v rozhodovací praxi Evropského soudního dvora.¹⁶

Jak již bylo uvedeno, tak zákon o veřejných zakázkách je uplatňován již od roku 2004. S ohledem k této aplikační praxi je možno vyhodnotit nedostatky, které způsobují komplikace v praktickém využití zákona. Návrh novely proto reflektuje potřebu jistých změn, nicméně žádným zásadním způsobem se nemění jeho hmotněprávní a procesně právní stránka. Z hlediska věcného navrhované změny představují několik hlavních okruhů:

„ Zvýšení transparentnosti zadávacích řízení – Jedná se např. o posílení funkce dohledu ÚOHS, povinnost číst hodnoty číselně vyjádřitelných kritérií přim otevírání obálek,“

Zjednodušení postupu v některých druzích řízení – Jedná se o zjednodušení a zpřesnění ustanovení upravujících prokazování kvalifikace,

Zmenšení formalistického přístupu zákona o veřejných zakázkách např. odstranění povinnosti podepisovat nabídku na dvou místech nebo větší důraz na skutečnou ekonomickou výhodnost použitých hodnotících kritérií,

Podrobnější a zpřesněná úprava specifických institutů - rámcové smlouvy, opční právo,

Další dílčí úpravy vedoucích ke zpřesnění či zjednodušení zákona o veřejných zakázkách.“¹⁷

¹⁶ *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3. s. 29

¹⁷ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: <file:///E:/Veřejné%20zakázky%201/duvodova-zprava-zvz.pdf>

1.3.2 Novelizace

Ačkoliv zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách vstoupil v účinnost dne 19. března 2006, tak byl záhy již novelizován. V případě první novelizace se jednalo o tzv. technickou novelu, která byla provedena zákonem č. 110/2007 Sb. Jednalo se o souvislost se zrušením Ministerstva informatiky České republiky. Další následná novela byla provedena zákonem č. 296/2007 Sb., který vstoupil v účinnost dnem 1. ledna 2008. Tato novelizace souvisela s novelizací zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení, ve znění pozdějších předpisů (tzv. insolvenční zákon). Následovala změna provedená zákonem č. 76/2008 Sb., zejména se dotkla ustanovení § 12, který byl zcela změněn a nově formulován. Podstatou této změny bylo, že zákon o veřejných zakázkách již nebude v budoucnu stanovit přímo finanční limity pro jednotlivé kategorie zadavatelů a pro jednotlivé druhy veřejných zakázek., popřípadě kategorie dodávek nebo služeb. Týkalo se to i přepočtu finančních částek, na české koruny. Stanovit bude toto napříště prováděcí právní předpis. Tímto se stalo nařízení vlády č. 77/2008 Sb., o stanovení finančních limitů pro účely zákona o veřejných zakázkách, dále o vymezení zboží pořizovaného Českou republikou, resp. Ministerstvem obrany České republiky, pro které platil zvláštní finanční limit, o přepočtech částek stanovených v zákoně o veřejných zakázkách v eurech na českou měnu. Uvedené nařízení vlády, které nabilo účinnost dne 29. února 2008, pro všechny zadavatele snížilo dosavadní finanční limity.

Zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, byl od svojí účinnosti mnohokrát novelizován, jak již bylo nejménou zmíněno. Ke dni 30. 10. 2014 byl zákon novelizován následujícími zákony, mimo již výše zmíněnými:

- Zákon č. 124/2008 Sb., kterým se měnil zákon č. 269/1994 Sb., o Rejstříku trestů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony (tento zákon již není účinný),
- Zákon č. 41/2009 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím trestního zákona
- Zákon č. 110/2009 Sb., kterým se měnil zákon č. 130/2002 Sb., o podpoře výzkumu a vývoje z veřejných prostředků a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony,

- Zákon č. 227/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o základních registrech,
- Zákon č. 281/2009 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím daňového řádu,
- Zákon č. 417/2009 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony,
- Zákon č. 179/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a některé další zákony,
- Zákon č. 423/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 73/2011 Sb., o Úřadu práce České republiky a o změně souvisejících zákonů,
- Zákon č. 258/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 367/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony
- Zákon č. 420/2011 Sb., o změně některých zákonů v souvislosti s přijetím zákona o trestní odpovědnosti právnických osob a řízení proti nim,
- Zákon č. 1/2012 Sb. Kterým se mění zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů a další související zákony
- Zákon č. 167/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 227/2000 Sb., o elektronickém podpisu a o změně některých dalších zákonů ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 458/2011 Sb., o změně zákonů související se zřízením jednoho inkasního místa a dalších změnách daňových a pojistných zákonů (nabyt účinnosti dne 1. 1. 2015),
- Zákon č. 55/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákonné opatření Senátu č. 341/2013 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a Zákon č. 55/2012

Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

Zejména je potřeba vyzdvihnout novelu zákonem č. 179/2010 Sb., který nabyt účinnosti dne 15. 9. 2010 a který je možno označit jako tzv. elektronický, jelikož zavedl povinné elektronické úkony, dále novelu zákonem č. 55/2012 Sb., který nabyt účinnosti dne 1. 4. 2012 a přinesl zásadní změny v zadávání veřejných zakázek a v elektronizaci veřejného zadávání a v neposlední řadě zákonné opatření senátu č. 341/2013 Sb., které nabyt účinnosti dne 1. 1. 2014 a podporovalo elektronizaci při komunikaci s ÚOHS.¹⁸

Je zřejmé, že uvedený zákon za dobu svojí účinnosti prošel mnoha zásadními novelizacemi, které jej vždy posunuly blíže k praxi a k potřebám dané doby.

1.3.3 Zadavatel

Vzhledem k tomu, že v podkapitole 1.3.4 se hovoří o veřejném zadavateli, sektorovém zadavateli apod. Je namístě v této části krátce objasnit kdo je zadavatel? Jaké jsou druhy zadavatelů?

- 1) **Veřejný zadavatel** – Veřejný zadavatel je dle ustanovení § 2 odst. 2, ZVZ:
- Česká republika,
 - Státní příspěvková organizace,
 - Územní samosprávný celek nebo příspěvková organizace, u níž funkci zřizovatele vykonává územní samosprávný celek,
 - Jiná právnická osoba, pokud:
 - a) Byla založena či zřízena za účelem uspokojování potřeb veřejného zájmu, které nemají průmyslovou nebo obchodní povahu, a
 - b) Je financována převážně státem, či jiným veřejným zadavatelem nebo je státem či jiným veřejným zadavatelem ovládána nebo stát či jiný veřejný

¹⁸ POREMSKÁ, Michaela. *Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s. 13 - 15

zadavatel jmenuj či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.¹⁹

Vykonává-li veřejný zadavatel nebo dotovaný zadavatel jednu či více relevantních činností v souladu s ustanovením § 4 ZVZ, platí pro něj ustanovení zákona vztahující se na sektorového zadavatele za předpokladu, že veřejná zakázka má být zadávána v souvislosti s výkonem relevantní činnosti veřejného zadavatele, to neplatí pro veřejného zadavatele při činnostech dle ustanovení § 4 odst. 1, písm. d) e) ZVZ.

2) Sektorový zadavatel - Sektorovým zadavatelem je v souladu s ustanovením § 2 odst. 6 ZVZ osoba, která vykonává některou z činností v souladu s ustanovením § 4 ZVZ, a to pokud:

- uvedenou relevantní činnost zadavatel vykonává na základě zvláštního či výhradního práva, nebo

- nad touto osobou může veřejný zadavatel přímo nebo nepřímo uplatňovat vliv. Tento dominantní vliv veřejný zadavatel může uplatňovat v případech, že disponuje většinou hlasovacích práv sám, například dle ustanovení § 12 odst. 1, zákona č. 77/2002 Sb., o akciové společnosti České dráhy, státní organizaci Správa železniční dopravní cesty a o změně zákona č. 226/1994Sb., o drahách, ve znění pozdějších předpisů, a zákona č. 77/1997 Sb., o státním podniku, ve znění pozdějších předpisů. Dále na podkladě dohody s jinou osobou, nebo jmenuje či volí více jak polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím nebo kontrolním orgánu.²⁰ R. Krč, k tomuto uvádí: „*Dominantní vliv veřejného zadavatele znamená buď, že veřejný zadavatel disponuje většinou hlasovacích práv sám nebo prostřednictvím jiné osoby, nebo že jmenuje či volí více než polovinu členů v jejím statutárním, správním, dozorčím či kontrolním orgánu.*“²¹

3) Sdružení zadavatelů - Za jednoho zadavatele se pro účely zákona dále považuje i několik zadavatelů (srov. ustanovení § 2, odst. 9, § 2 odst. 2,2,6 ZVZ), jestliže se

¹⁹ POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s.23

²⁰ POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s.24

²¹ Krč R., Marek K., Petr M. Zákon o veřejných zakázkách a koncesní zákon s komentářem, 2. podstatně přepracované a doplněné vydání, Linde Praha, a.s., 2008, s. 54

sduží nebo se jinak spojí pro účely společného postupu, který směřuje k zadání veřejné zakázky. V tomto případě hovoříme o sdružení zadavatelů. Dále se za zadavatele považuje rovněž jakékoliv sdružení nebo spojení zadavatele (srov. ustanovení § 2 odst. 10, § 2, odst. 2,3,6 ZVZ) s fyzickou nebo právnickou osobou, která není zadavatelem za účelem zadání veřejné zakázky.²²

4) Centrální zadavatel - Pokud dále budeme hovořit o centrálním zadavateli, tak můžeme konstatovat, že se jedná o veřejného zadavatele, který provádí centralizované zadávání, které spočívá v tom, že v souladu s ustanovením § 3 odst. 1 ZVZ v tom, že:

- pro jiné zadavatele pořizuje dodávky nebo služby, které jsou předmětem veřejných zakázek, které dále prodává jiným zadavatelům, a to za cenu, která nepřekračuje cenu, za kterou byly dodávky nebo služby pořízeny nebo,

- provádí zadávací řízení a zadává veřejnou zakázku na dodávky, služby nebo stavební práce na účet jiných zadavatelů.

5) Dotovaný zadavatel - Dotovaným zadavatelem se rozumí právnická nebo fyzická osoba, která je zadavatelem veřejné zakázky, která je hrazena více než z 50 % z peněžních prostředků, které pocházejí z veřejných zdrojů nebo pokud tyto poskytnuté peněžní prostředky z těchto zdrojů přesahují 200 000 000,- Kč. Peněžní prostředky jsou poskytovány z veřejných zdrojů i v tom případě, že jsou poskytovány prostřednictvím jiné osoby.²³ Jedná se spíše o jistý druh veřejného zadavatele, než že by se jednalo o samostatnou kategorii zadavatele, ale pro úplnost byl tento dotovaný zadavatel zařazen na konec seznamu a bylo zde vysvětleno, co se tímto rozumí.

1.3.4 Druhy zadávacích řízení a jejich charakteristika

Zadávací řízení dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, je zakotveno v části druhé, hlavě první uvedeného zákona. Druhy zadávacího řízení pak upravuje ustanovení § 21 Druhy zadávacího řízení. Ustanovení

²² POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s. 24

²³ POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s. 117

udává, že tento zákon upravuje následující druhy zadávacího řízení. Jedná se o: otevřené řízení (§27), užší řízení (§28), jednací řízení s uveřejněním (§29), jednací řízení bez uveřejnění (§34), soutěžní dialog (§35) a zjednodušené podlimitní řízení (§38).

Zadávací řízení ve smyslu ZVZ, je procesním postupem zadavatele směřujícím k zadávání veřejné zakázky. Výše uvedené ustanovení ZVZ rozlišuje šest různých druhů zadávacího řízení. Zákon však zná i další dva druhy zadávacího řízení. Jedná se o dynamický nákupní systém ve smyslu ustanovení § 93 a násl. ZVZ a řízení zahájené za účelem zadání veřejné zakázky na základě rámcové smlouvy ve smyslu ustanovení § 89 a násl. ZVZ. tyto dva uvedené druhy řízení však nelze považovat za standardní zadávací řízení ve smyslu ustanovení § 21 ZVZ, neboť těmto vždy musí předcházet některé ze zadávacího řízení. Dalším samotným a specifickým druhem řízení je soutěž o návrh ve smyslu ustanovení § 102 a násl. ZVZ. V rámci tohoto řízení však nedochází k zadání veřejné zakázky, nýbrž k výběru nejvhodnějšího návrhu.²⁴

Možnost použít některého z druhů zadávacího řízení dle ustanovení § 21 ZVZ závisí na dvou skutečnostech. První skutečností je fakt, zda-li se jedná o veřejného či sektorového zadavatele, druhou skutečností pak je okolnost, zda-li jsou pro použití toho kterého z druhů zadávacího řízení splněny zákonem stanovené podmínky. Ať již bude příslušným zadavatelem zvoleno použití jakéhokoliv druhu zadávacího řízení, musí beze zbytku platit, že zadavatel je vždy povinen se řídit procesními pravidly platnými pro ten který druh zadávacího řízení, po celou dobu běhu zadávacího řízení.²⁵ Volba správného druhu zadávacího řízení vychází z podmínek jejich použití. Volba je součástí přípravy. Obecně je možno říci, že řízení nelze pro zadavatele zahájit bez jakékoliv

²⁴ *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3. s. 91

²⁵ *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3. s. 91-92

přípravy, která je v jednotlivých etapách ukončena vždy tvorbou dokumentů.²⁶
Následně k jednotlivým druhů zadávacího řízení:

1) Otevřené řízení (§27) - V tomto řízení, na základě jeho oznámení, oznamuje zadavatel neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení. Oznámení otevřeného řízení je výzvou k podání nabídek dodavatelů a k prokázání splnění kvalifikace. Toto uvedené řízení, je veřejný zadavatel i sektorový zadavatel oprávněn použít bez jakýchkoli omezení nebo splnění dalších podmínek. V tomto řízení vyzývá zadavatel neomezený a předem neeliminovaný okruh uchazečů k podání nabídky. Uchazeč je zároveň vyzván k prokázání splnění kvalifikace, a to v okamžiku podání nabídky, tj. okamžik odevzdání a prokázání kvalifikace splývá v jeden. Tento druh zadávacího řízení je praxí považován s ohledem na celý proces zadání veřejné zakázky za nejtransparentnější.²⁷

2) Užší řízení (§28) – V užším řízení, na základě jeho oznámení, oznamuje zadavatel neomezenému počtu dodavatelů, svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení. Oznámení užšího řízení je výzvou k podání žádosti o účast v užším řízení a k prokázání splnění kvalifikace. Zadavatel posléze posuzuje splnění kvalifikace uchazečů, kteří podali svoji žádost, o účast. Na základě výsledků posouzení kvalifikace vyzývá příslušné uchazeče k podání nabídky na plnění veřejné zakázky. Použití tohoto druhu řízení nepodléhá žádným podmínkám, proto zadavatel může tohoto druhu zadávacího řízení použít bez zásadních omezení, srovnatelně jako otevřené řízení. Na rozdíl však od tohoto řízení se užší řízení člení do dvou fází. V první fázi zadavatel oznamuje neomezenému počtu dodavatelů úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto druhu zadávacího řízení. Oznámením se míní uveřejnění v informačním systému, tj. oznámení neadresné. V rámci této první fáze uchazeči vyjadřují svoji vůli účastnit se zadávacího řízení prostřednictvím žádosti o účast v užším řízení a prokazují ve lhůtě definované zadavatelem, splnění kvalifikace. Ve druhé fázi zadavatel vyzývá příslušný počet dodavatelů, k podání nabídek. To znamená, že zadavatel již nevyzývá všechny

²⁶ POREMSKÁ, Michaela. *Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s. 35

²⁷ *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3. s. 92, 131

dodavatele, ale pouze ty, kteří prokázali splněním kvalifikace, popřípadě pokud zadavatel omezil počet zájemců o účast, vyzve pouze dodavatele vybrané v souladu s ustanovením § 61 ZVZ, pokud se jedná o sektorového zadavatele, tak v souladu s ustanovením § 66 ZVZ.²⁸

3) Jednací řízení s uveřejněním (§ 29) – Jednací řízení s uveřejněním je zahájeno oznámením, ve kterém zadavatel oznamuje neomezenému počtu subjektů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto druhu zadávacího řízení. Toto oznámení je výzvou k podání žádosti o účast a k prokázání kvalifikace. Obdobně jako u užšího řízení následně dojde k posouzení splnění kvalifikace uchazečů, kteří podali svoji žádost o účast a tito jsou vyzváni k podání nabídek na plnění veřejné zakázky. Výrazným specifikem tohoto druhu zadávacího řízení je skutečnost, že o takto podaných nabídkách zadavatel s příslušnými uchazeči dále jedná, a vybírá tak nejvhodnější nabídku na plnění veřejné zakázky, a že jej lze použít je za určitých podmínek, stanovených ZVZ.

Specifikem jednacího řízení s uveřejněním je, že se dělí na několik relativně samostatných a v určitých aspektech specifických fází:

1. První fázi zadavatel zahajuje tím, že neomezenému okruhu dodavatelů oznámí svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení a zároveň dodavatele vyzve k podání žádostí o účast v jednacím řízení s uveřejněním a k prokázání splnění kvalifikace.
2. Ve druhé fázi zadavatel posuzuje kvalifikaci těch zájemců, kteří podali žádost o účast v tomto řízení. Po případném, nikoliv však povinném omezení počtu uchazečů, vyzve individuálně určené zájemce k podání nabídky.
3. Ve třetí fázi po podání nabídek uchazeči nastává jednání mezi zadavatelem a uchazeči o obsahu jejich nabídek a o možnostech jejich modifikace s tím, že přirozeným cílem zadavatele je vyjednat pro sebe co nejvýhodnější podmínky.
4. Ve čtvrté fázi zadavatel vybírá nejvhodnější nabídku, přičemž předmětem hodnocení je nabídka upravená dle uskutečněných jednání mezi zadavatelem a uchazečem.

Výše uvedený postup navíc může být modifikován v případě sektorových zadavatelů.

²⁸ *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3. s. 92, 132

4) Jednací řízení bez uveřejnění (§34) – Toto řízení je zahájeno, na rozdíl od shora uvedených druhů zadávacího řízení, písemnou výzvou zadavatele k jednání v jednacím řízení bez uveřejnění, a to jednomu anebo omezenému počtu zájemců. Co se týče prokazování splnění kvalifikace, dochází k tomu pouze za předpokladu, že zadavatel prokázání jejího splnění výslovně požaduje, na rozdíl od jiných druhů řízení zde tato fáze zadávacího řízení není ZVZ stanovena jako obligatorní. Výrazným specifickým tohoto druhu zadávacího řízení, které jej odlišuje zejména od jednacího řízení s uveřejněním, je skutečnost, že zadavatel s příslušnými zájemci jedná ještě před tím, než tito zájemci podají své nabídky, aby v rámci takových jednání dosáhl co nejlepších podmínek, za kterých mu bude plnění veřejné zakázky poskytnuto. Podobně jako jednací řízení s uveřejněním i toto lze použít jen za určitých, ZVZ stanovených podmínek.

Jednací řízení bez uveřejnění je svojí povahou nejméně formalizovaným druhem zadávacího řízení upraveným ZVZ, které se vyznačuje velice specifickými pravidly, naprosto odlišnými od pravidel stanovených pro jiné druhy zadávacích řízení. Další charakteristikou tohoto zadávacího řízení je fakt, že se jedná o druh zadávacího řízení, které je svojí povahou zadávacím řízením, které je nejméně transparentním. Zákonná úprava tohoto zadávacího řízení je na samé hranici souladu s ustanovením § 6 ZVZ (zadavatel je povinen při postupu dle tohoto zákona dodržovat zásady transparentnosti, rovného zacházení a zákazu diskriminace), neboť nedochází k oznámení o zahájení zadávacího řízení ve smyslu ZVZ, ale může zde dojít k situaci, že zadavatel osloví pouze jediného zájemce. Využití tohoto zadávacího řízení přichází v úvahu, jak veřejným, tak sektorovým zadavatelem, nicméně pouze a jedině za předpokladu, že je pro jeho využití splněna některá z taxativně vymezených podmínek, které jsou stanoveny v ustanovení § 23 ZVZ. Podmínky uvedené v tomto ustanovení pak musí být zadavatelem vykládány a uplatňovány restriktivně a v žádném případě nesmí docházet z jeho strany k jejich rozšiřování.

Z judikatury vyplývá, že aby byl zadavatel oprávněn zadat veřejnou zakázku v jednacím řízení bez uveřejnění s odkazem na ustanovení § 23 odst. 4, písm. B) ZVZ, musí být současně naplněny tyto atributy: 1) existence krajně naléhavého případu, 2)

nepředvídatelná situace, kterou zadavatel nezpůsobil, 3) veřejnou zakázku nelze zadat v jiném zadávacím řízení. ÚOHS (S195/200-16456/2007/540/Der – 7. 9. 2007).²⁹

5) Soutěžní dialog (§ 35) – Soutěžní dialog je zřejmě jeden z nejspecifičtějších druhů zadávacího řízení upravených ZVZ. Soutěžní dialog může být veřejným zadavatelem použit za předpokladu, že má v úmyslu zadat veřejnou zakázku se zvláště složitým předmětem plnění, pokud použití otevřeného řízení nebo užšího řízení není s ohledem na plnění předmětu veřejné zakázky možné. Soutěžní dialog je zahájen oznámením, ve kterém veřejný zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast a k prokázání splnění kvalifikace. Na základě výsledků posouzení kvalifikace vyzývá veřejný zadavatel příslušné uchazeče k jednání v soutěžním dialogu, které je vedeno s cílem nalézt a vymezit jedno nebo více vhodných řešení způsobilých splnit potřeby a požadavky veřejného zadavatele. Po skončení jednání v soutěžním dialogu, veřejný zadavatel vyzývá k podání nabídky všechny uchazeče, se kterými vedl soutěžní dialog. Rovněž soutěžní dialog může být zadavatelem zakázky použit jen za určitých podmínek.

Soutěžní dialog je specifickým druhem zadávacího řízení, který má umožnit zadavatelům efektivně pořídit taková plnění, u kterých nejsou na počátku, tedy při zahájení tohoto řízení, schopni přesně specifikovat jejich předmět či jiné záležitosti s plněním související. Z ustanovení § 24 plyne, že jej lze použít pro zadání veřejné zakázky se zvláště složitým předmětem plnění, a to pokud použití otevřeného či užšího řízení není s ohledem na povahu předmětu plnění veřejné zakázky, možné. Tento druh zadávacího řízení tedy do určité míry prolamuje obecnou zásadu platnou u ostatních druhů řízení, podle které je zadavatel povinen ještě před zahájením řízení specifikovat do podrobnosti své požadavky a vymezit tak předmět veřejné zakázky. Smyslem soutěžního dialogu je poskytnout veřejným zadavatelům flexibilitu, kterou disponují soukromé subjekty a která by jim měla umožnit na základě dialogu s potencionálními dodavateli nalézt nejvhodnější řešení potřeb veřejného zadavatele.

6) Zjednodušené podlimitní řízení (§ 38) – Toto uvedené řízení je zahájeno písemnou výzvou nejméně pěti zájemcům, která je výzvou k podání nabídky a

²⁹ *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3. s. 92, 132

zároveň k prokázání splnění kvalifikace. V rámci zjednodušeného podlimitního řízení následně veřejný zadavatel postupuje podle procesních pravidel platných pro otevřené řízení. Podobně jako u obou jednacích řízení a u soutěžního dialogu i zde může být tento druh zadávacího řízení použit pouze za určitých podmínek.

Jak vyplývá z uvedeného ustanovení, tento procesní postup může být k zadání veřejné zakázky použit pouze veřejným zadavatelem s tím, že veřejné zakázky zadávané tímto postupem musí být svým charakterem výhradně podlimitní anebo se musí jednat o veřejné zakázky malého rozsahu. Veřejný zadavatel zahajuje zadávací řízení veřejné zakázky realizované formou zjednodušeného podlimitního řízení, oslovením minimálně pěti zájemců k podání nabídky a k prokázání kvalifikace. Veřejný zadavatel vždy musí dbát na to, aby výzva ve smyslu tohoto ustanovení byla vždy písemná a obsahovala v ZVZ taxativně stanovené náležitosti, uvedené v 5 odstavci, výše uvedeného ustanovení ZVZ. Jak plyne z uvedeného ustanovení ZVZ, písemná výzva směřuje nejen k podání nabídek, ale současně též k prokázání kvalifikace. V rámci tohoto zjednodušeného podlimitního řízení je veřejný zadavatel povinen po zájemcích požadovat prokázání splnění základních a profesních kvalifikačních předpokladů, jak stanoví ustanovení § 62 ZVZ, s tím, že na rozdíl od ostatních druhů zadávacích řízení dle ZVZ, je v rámci zjednodušeného podlimitního řízení možné, aby základní kvalifikační předpoklady byly prokazovány formou čestného prohlášení, pokud veřejný zadavatel nestanoví, že tyto mají být prokázány doklady dle ustanovení § 53 odst. 2 ZVZ.³⁰

Na závěr této podkapitoly můžeme vše o zadávacím řízení shrnout následně: Zadavatel může pro zadání veřejné zakázky kdykoliv použít otevřené řízení nebo užší řízení a za podmínek stanovených v ustanoveních §§ 22 a 23 ZVZ jednací řízení s uveřejněním nebo jednací řízení bez uveřejnění.

Veřejný zadavatel může navíc pro zadávání veřejné zakázky použít za podmínek stanovených v ustanovení § 24 ZVZ soutěžní dialog a za podmínek stanovených v ustanovení § 25 ZVZ zjednodušené podlimitní řízení.

Volba správného druhu zadávacího řízení vychází z podmínek jejich použití. Volba je součástí přípravy. Obecně je možno říci, že řízení nelze pro zadavatele zahájit

³⁰ *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3. S. 169

bez jakékoliv přípravy, která je v jejích jednotlivých etapách ukončena vždy tvorbou dokumentů.

Jedním z dokumentů, který musí, od účinnosti novely ze dne 1. 4. 2012 – zákon č. 55/2012 Sb., kterým se mění zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, před zahájením zadávacího řízení vzniknout, je v případě nadlimitních i podlimitních veřejných zakázek předběžné oznámení veřejného zadavatele, a to jeden měsíc před zahájením zadávacího řízení (ustanovení § 86 ZVZ) nebo sektorový zadavatel může formou pravidelného předběžného oznámení uveřejnit v případě nadlimitních veřejných zakázek, které hodlá zdávat v následujících dvanácti měsících (ustanovení §§ 87, 88 ZVZ) Součástí oznámení veřejného zadavatele je odůvodnění účelnosti veřejné zakázky podle vyhlášky č. 232/2012 Sb., o podrobnostech rozsahu odůvodnění účelnosti veřejné zakázky a odůvodnění veřejné zakázky. Sektorový zadavatel může na základě oznámení zkrátit lhůtu pro podání nabídek v souladu s ustanovením § 42 ZVZ. Do účinnosti novely č. 55/2010 Sb., tak mohl učinit i veřejný zadavatel.

Zadavatel zahajuje podle ustanovení § 26 odst. 1 ZVZ zadávací řízení uveřejněním oznámení o zahájení zadávacího řízení způsobem uvedeným v ustanovení §§ 146 a 147 ZVZ, ve kterém zadavatel oznamuje neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v daném zadávacím řízení, nebo odesláním výzvy o zahájení zadávacího řízení. V oznámení nebo výzvě zadavatel povinně uvede délku nebo konec zadávací lhůty v souladu s ustanovením § 43 ZVZ datem, zejména s ohledem na druh zadávacího řízení a předmět veřejné zakázky. Zadávací lhůta je staronový institut, který je definován jako lhůta, po kterou jsou uchazeči svými nabídkami vázáni.

Pokud veřejný zadavatel zahájí zadávání podlimitní veřejné zakázky postupem platným pro zadávání nadlimitní veřejné zakázky, postupuje podle ustanovení platných pro zadávání nadlimitní veřejné zakázky. A pokud zahájí veřejný zadavatel zadávání veřejné zakázky malého rozsahu postupem platným pro zadávání podlimitní veřejné zakázky, postupuje podle ustanovení platných pro zadávání podlimitní veřejné zakázky v souladu s ustanovením § 26 odst. 5 ZVZ.

Co se týče podmínek a postupu veřejného zadavatele při uzavírání koncesních smluv v rámci spolupráce mezi veřejnými zadavateli a jinými subjekty, použije se

zákon č. 139/2006 Sb., o koncesních smlouvách a koncesním řízení, ve znění pozdějších předpisů.³¹

1.4 Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Dne 1. 10. 2016 nabyl účinnosti nový zákon č. 134/2016 Sb. o zadávání veřejných zakázek. Podle obecné části důvodové zprávy, která se zabývá jednou z novelizací předchozí právní úpravy, tedy zákona č. 137/2006 Sb. o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, je účelem: „*normativní regulace zadávání veřejných zakázek prostřednictvím tvorby konkurenčního, resp. soutěžního prostředí mezi uchazeči o zadání veřejné zakázky a vytvoření podmínek pro všestranně výhodnou realizaci předmětu veřejné zakázky, a to v rámci jednotného, transparentního a nediskriminačního postupu veřejného zadavatele.*“³² Smyslem právní úpravy o zadávání veřejných je vytvoření otevřeného prostředí pro co nejširší okruh uchazečů o veřejné zakázky, aby se mohli tito uchazeči účastnit zadávacích řízení. Dále je smyslem této navrhované právní úpravy stanovit takový postup veřejného zadavatele, aby vybral toho nejvhodnějšího uchazeče a aby tento výběr mohl proběhnout na základě takových objektivně stanovených kritérií, která všem uchazečům o veřejnou zakázku bude předem známa. Je však zřejmé, že úprava pro zadávání bez soutěže, prostřednictvím jednacího řízení bez uveřejnění v rámci tohoto nového zákona, že se pravidla v této oblasti nijak zvláště nevedou ke zlepšení.

V článcích 26 a 27 evropské směrnice o zadávání veřejných zakázek, jsou stanovena obecná pravidla a podmínky, kdy a v jakých případech mohou být ta, která zadávací řízení, použita. Zároveň je stanoveno, že obecným zadávacím řízením, které by mělo být uplatňováno, je otevřené řízení. Dále čl. 32 dále stanoví výčet situací, kde může být právě použito jednací řízení bez uveřejnění. Výčet situací je taxativní, jelikož uvedené jednací řízení bez uveřejnění je výjimečné k obecnému pravidlu, které musí být otevřené a transparentní, což je vymezeno ve výše uvedeném článku 27.

³¹ POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s. 35 - 36

³² BLÁHA, Pavel. Obsah a zásadní změny nového zákona o zadávání veřejných zakázek.2016. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6723874>

1.4.1 Obsah a zásadní změny v zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Dne 29. 4. 2016 byl zveřejněn nový zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, který nabyl účinnosti 1. 10. 2016. Pro výklad a praktické použití zákona a jeho jednotlivých ustanovení, je potřeba vycházet ze znění důvodové zprávy a následně z vydávaných prováděcích předpisů. V této podkapitole bych chtěl upozornit na zásadní změny v novém zákoně č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, oproti předchozí právní úpravě zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů.

V úvodu je vhodné připomenout limity pro veřejné zakázky, které jsou v platnosti od 1. 1. 2016, v souladu s nařízením vlády č. 393/2015 Sb., a od 1. 10. 2016, od účinnosti zákona, nařízením vlády č. 172/2016 Sb. Limity pro zakázky, které jsou malého rozsahu, a nadlimitní zakázky, které se týkají služeb, dodávek a stavebních prací, se od 1. 10. 2016 nemění. V novém zákonu nastala jediná změna v této oblasti a týká se zakázek stavebního charakteru, kde došlo ke změně částky, do které je možno v podlimitním režimu použít zjednodušené podlimitní řízení. Od 1. 10. 2016, je tedy možno pro tento druh podlimitního řízení, které se týká stavebních zakázek, využít limit do 50 miliónů Kč. Do 30. 9. 2016 platil limit pouhých 10 miliónů Kč. Novinkou v tomto zákoně je, že je zveden limit pro nadlimitní zakázky u nového druhu řízení, a to u zjednodušeného režimu, v souladu s pátou částí zákona, v ustanovení § 129 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek (dále jen „ZZVZ“. Nadlimitní zakázka se bude počítat od 20 478 000,- Kč a zjednodušený režim bude moci veřejný zadavatel použít pouze v případě služeb, které jsou uvedeny v příloze č. 4 ZZVZ.³³

Systematika zákona a základní změny v nové právní úpravě

V této části této podkapitoly, bych pohovořil o základních zásadních změnách, které byly zavedeny v ZZVZ, oproti předchozí právní úpravě, tedy ZVZ, neboť tyto dva zákony jsou stěžejní pro tuto práci.

³³ BLÁHA, Pavel. Obsah a zásadní změny nového zákona o zadávání veřejných zakázek.2016. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6723874>

1) **Část první – obecná ustanovení §§ 1 – 32** – V této první části zákona je možno nalézt definici zadání veřejné zakázky, dále jaké jsou druhy řízení, je zde definice zadavatelů a dodavatele a dále jsou zde uvedeny základní zásady pro zadávání veřejných zakázek. Nachází se zde nově uzákoněná zásada, kterou je zásada přiměřenosti zadání veřejné zakázky.

Zde bych se trochu blíže zastavil u této nově definované zásady přiměřenosti. V nové právní úpravě je tedy nově vyslovena zásada přiměřenosti. Touto zásadou tedy nově budou vázáni jednotliví zadavatelé zadávacích řízení a jejich další jednání bude posuzováno v kontextu této zásady. Tato zásada má mimo jiné posílit ochranu hospodářské soutěže, která je důležitým prvkem protikorupčního rámce v zadávacích procesech. Zadávací podmínky nemohou být, v souladu s touto zásadou, stanoveny tak, aby např. určitému dodavateli byla bezdůvodně nebo nepřímou zaručena nějaká konkurenční výhoda, nebo se vytvářely překážky v hospodářské soutěži, které jsou neodůvodněné.³⁴

Ve druhé hlavě, první části ZZVZ s názvem spolupráce zadavatelů, je možno nalézt pro obce i kraje zajímavou úpravu o horizontální a vertikální spolupráci. Pokud jsou splněny stanovené podmínky, tak zadavatel nemusí vypisovat výběrové řízení. Jednotlivé druhy veřejných zakázek se oproti stávajícímu stavu nezměnily. Jiný přístup však bude muset zadavatel zvolit při způsobu určení druhu veřejné zakázky, v případě kombinace plnění služeb dodávek a stavebních prací, jak je uvedeno v ustanovení §§ 15 a 16 ZZVZ. Nezměnil se rovněž charakter předpokládané hodnoty veřejné zakázky, zadavateli je pouze doporučeno určit, která plnění jsou shodná nebo obdobná v předmětu plnění. Předpokládaná hodnota veřejné zakázky musí být zadavatelem stanovena k okamžiku, kdy je veřejná zakázka zahájena. Pokud však u veřejné zakázky malého rozsahu přesáhnou nabídnuté ceny limity pro zakázky malého rozsahu, což jsou u služeb a dodávek 2 000 000,- Kč a u stavebních prací 6 000 000,- Kč, bez DPH, tak se zakázka bude muset zrušit a musí se vypsát nové výběrové řízení v režimu podlimitní veřejné zakázky. Dále nedošlo ke změně v dělení veřejných zakázek podle limitu a

³⁴ Důvodová zpráva. 2016. Dostupné z: <file:///F:/Nová%20složka/Duvodova-zprava-noveho-zakona-o-verejnych-zakazkach-ZVZ.pdf>

veřejných zakázek malého rozsahu. V ustanovení § 28 je možno nalézt novou definici zadávacích podmínek, dále došlo ke změně definice životního cyklu veřejných zakázek, změnila se specifikace štítků veřejných zakázek a mimořádně nízké nabídkové ceny. U výjimek ve veřejných zakázkách, které jsou zakotveny v ustanoveních §§ 29 -32, zůstalo zachováno, že výjimku z postupů dle ZZVZ je zadávání veřejných zakázek malého rozsahu a naopak právní služby, v případě zastupování klienta před soudem, nebudou již muset být předmětem veřejné soutěže a zadavatel je může zadat přímo.³⁵

2) **Část druhá – ustanovení o zadávacích řízeních** – Nový instrument pro zadavatele, jsou předběžné tržní konzultace. Jak uvádí ustanovení důvodová zpráva: „*Při přípravě zadávacích podmínek veřejné zakázky může zadavatel za účelem definování předmětu veřejné zakázky a zadávacích podmínek, vyhledat nebo přijmout poradenství od externích nezávislých odborníků, orgánů nebo dodavatelů tak, aby nejlépe odpovídal potřebám zadavatele.*“³⁶ Za zcela revoluční je možno považovat úpravu, že součástí nabídek již nemusí být návrh smlouvy. Jestliže zadávací dokumentace obsahuje informace, které vznikly na základě výše uvedené předběžné tržní konzultace, musí zadavatel identifikovat v zadávací dokumentaci osoby, které se na této předběžné tržní konzultaci podílely. Důvodová zpráva k tomuto dále uvádí: „*Využití předběžných tržních konzultací při plánování a vedení zadávacího řízení nesmí narušit hospodářskou soutěž, zejména tím, že by došlo k porušení zásady zákazů diskriminace a zásady transparentnosti zvýhodněním dodavatele, se kterým byly zadávací podmínky konzultovány.*“³⁷ Zároveň je zadavatel povinen v dokumentaci označit ty informace, které se staly obsahem uvedené předběžné tržní konzultace. Detaily ohledně definování zadávacích podmínek, z pohledu technických podmínek, je možno však nalézt až v části o nadlimitním režimu, v ustanovení §§ 89 – 95 ZZVZ. Toto se rovněž týká požadavků na způsobilost a kvalifikaci.

³⁵ BLÁHA, Pavel. Obsah a zásadní změny nového zákona o zadávání veřejných zakázek.2016. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6723874>

³⁶ Důvodová zpráva. 2016. Dostupné z: <file:///F:/Nová%20složka/Duvodova-zprava-noveho-zakona-o-verejnych-zakazkach-ZVZ.pdf>

³⁷ Důvodová zpráva. 2016. Dostupné z: <file:///F:/Nová%20složka/Duvodova-zprava-noveho-zakona-o-verejnych-zakazkach-ZVZ.pdf>

V této druhé části ZZVZ je možno nalézt základní ustanovení o zadávacím řízení, tj. průběh a základní fáze výběrového řízení. Samotný vlastní průběh výběrového řízení po podání nabídky a další úkony zadavatele, jsou však dále popsány ve čtvrté části ZZVZ. Nově je upravena oblast veřejných zakázek, kde je vyhrazena účast pro dodavatele, u kterého je zřízeno více jak 50 % chráněných pracovních míst. ZZVZ rovněž přinesl změnu i do průběhu výběrového řízení. Zadavatel veřejné zakázky může nejprve podané nabídky vyhodnotit a po té následně posoudit nabídku vítězného uchazeče. Pokud zadavatel vybere uchazeče, tak následně musí provést posouzení, zda jsou všechny podmínky pro účast v zadávacím řízení splněny. Toto musí udělat vždy. Zadavatel má právo ověřovat věrohodnost poskytnutých údajů, dodaných dokladů a předložených vzorků a modelů a může si je rovněž opatřovat sám. Zadavatel může vzorky podrobovat různým zkouškám a z výsledků těchto zkoušek pak následně může vycházet.

Podstatné a zásadní změny doznala úprava komisí zadavatele, což je zakotveno v ustanoveních § 42 – 44 ZZVZ. Důvodová zpráva k ZZVZ uvádí: „*Zadavatel oproti předchozí úpravě není povinen ustanovit komisi pro otevírání obálek, komisi pro hodnocení nabídek ani jinou komisi. Zadavatel je však oprávněn komise v průběhu zadávacího řízení zřizovat, pokud to považuje za vhodné.*“³⁸ Zadavatel může uvedené úkony činit sám, nebo např. může tímto pověřit jednoho zaměstnance nebo si na toto najmou externí firmu. V každém případě však výše uvedené osoby, které se budou podílet na posuzování a hodnocení podaných nabídek, nemohou být ve střetu zájmů a zadavatel vždy nese odpovědnost za dodržení zákona a správnosti postupů. Všechny doklady, zejména doklady prokazující způsobilost a kvalifikaci dodavatele, budou dodavatelé předkládat v kopiích. Zadavatel však má právo v průběhu posuzování a hodnocení nabídky, si vždy vyžádat originály těchto dokladů, nebo jejich úředně ověřené kopie. Uchazeč bude moci místo dokladu, který je požadován dle právního řádu České republiky, předložit doklad, který je vydaný dle právního řádu jiné členské země EU. Zadavatel dále nebude moci požadovat, že do nabídky musí být předložen úřední překlad cizojazyčných textů. V nabídce bude muset napříště postačit prostý překlad.

³⁸ Důvodová zpráva. 2016. Dostupné z: file:///F:/Nová%20složka/Duvodova-zprava-noveho-zakona-o-verejnych-zakazkach-ZVZ.pdf

Pokud však bude mít zadavatel pochybnosti, může žádat o překlad, který je úředně ověřený.

Nově jsou v ZZVZ definovány možnosti a obligatorní důvody, kdy je nutno účastníka zadávacího řízení, z tohoto řízení vyloučit. Z nových povinných důvodů je např. u nadlimitních a podlimitních zakázek povinnost vyloučit toho dodavatele, který je právnickou osobou a nepředloží identifikační údaje o všech osobách, které jsou skutečnými majiteli podnikatelského subjektu. V ZZVZ je toto upraven v ustanoveních §§ 48, 104 a 122. V souladu s ustanovením § 40 ZZVZ, má zadavatel věnovat pozornost stanovení zadávací lhůty. Zadávací lhůta je v ZZVZ koncipována jako nepovinná, na rozdíl od předešlé právní úpravy. V důsledku stanovení zadávací lhůty, je vznik tzv. kontraktační povinnosti, která pro dodavatele znamená povinnost, že dodavatel je vázán obsahem své nabídky a po dobu této lhůty nemůže ze zadávacího řízení odstoupit. Pokud však zadávací lhůta není stanovena, tak je odstoupení účastníka zadávacího řízení, kdykoliv možné.

3) Část třetí – podlimitní režim - V podlimitním režimu je možno využití následujících druhů výběrových řízení:

- **Zjednodušené podlimitní řízení** – u stavebních prací se bude jednat o hodnotu do 50 miliónů Kč, bez DPH, což je proti minulé právní úpravě, pětinasobné navýšení, což znamená, že pro běžné zadavatele, bude z větší části tímto druhem výběrového řízení, pokryta obvyklá potřeba, s ohledem na limit u uvedených stavebních prací. Tento druh veřejné zakázky je specifický pouze pro podlimitní výběrové řízení, a proto není jinde upraven. Toto však neplatí o dalších uvedených druzích výběrových řízení.

- **Otevřené i užší řízení** – toto zůstalo beze změny oproti minulé právní úpravě

- **Jednací řízení s uveřejněním** – jedná se o volný způsob, tedy bez splnění předběžných podmínek uvedených v ustanovení § 60 ZZVZ. Důvodová práva uvádí: „*Na rozdíl od dosavadní právní úpravy, která zakazuje jakékoli sdělování údajů z předběžných nabídek ostatním účastníkům jednání, nová úprava chrání pouze údaje, které dodavatel označil za důvěrné. jejich sdělení je pak dovoleno pouze s výslovným souhlasem takového dodavatele. Cílem samotného jednání by pak mělo být zlepšení*

nabídek tak, aby zadavatelé měli možnost pořizovat plnění, která budou plně uzpůsobena jeho potřebám.“³⁹

- **Jednací řízení bez uveřejnění** – pokud je použito, tak musí být obligatorně splněna podmínka, že se jedná o naléhavost takového rázu, že není možno dodržet lhůty pro zjednodušené podlimitní řízení.

- **Zjednodušené podlimitní řízení** – na rozdíl od minulé právní úpravy, již zadavatel nezačíná odesláním písemné výzvy minimálně pěti dodavatelům, ale řízení zahájí tak, že na svém profilu zadavatele zveřejní výzvy k podání nabídek, pro neomezený počet dodavatelů. Zadávací podmínky a další pravidla, která jsou nutná pro zadávací řízení, je možno v tomto případě použít dle postupů pro nadlimitní režim.

- **Lhůty v podlimitním řízení** – pro podání nabídky, pro vysvětlení zadávací dokumentace a pro prohlídku místa plnění, jsou u podlimitních zakázek dány v pracovních dnech. V nadlimitním režimu se jedná o kalendářní dny.

- **Oblast kvalifikace** – tato oblast v ZZVZ poněkud změnila terminologii. Základní a profesní kvalifikační předpoklady, se v ZZVZ nazývají základní a profesní způsobilost. Toto názvosloví platí pro všechny zakázky. Ve zjednodušeném podlimitním řízení zadavatel může požadovat i další kritéria kvalifikace, než ta která jsou stanovena pro nadlimitní řízení. Např. zadavatel může požadovat, aby zadavatel vůči němu neměl žádný dluh. Doklady se předkládají v kopii.

4) Čtvrtá část – nadlimitní režim – jedná se o nejrozsáhlejší část zákona, kde kromě specifických postupů a institutů, nalezneme i komplexně upravené druhy zadávacího řízení v nadlimitním režimu (ustanovení §§ 55 – 72 ZZVZ), v oblasti způsobilosti a kvalifikace dodavatelů (ustanovení §§ 73- 95 ZZVZ) a ustanovení o zadávacích podmínkách (ustanovení §§ 96 – 100 ZZVZ).

Ustanovení o průběhu řízení, tj. nabídky, otevírání nabídek, snížení počtu účastníků, ustanovení o hodnocení nabídek a jejich ekonomická výhodnost atd., je možno využít i pro podlimitní režim. Ustanovení §§ 116 – 121 ZZVZ, kde jsou uvedeny pravidla pro hodnocení nabídek, jsou rovněž přijatelná pro podlimitní režim. Pro podlimitní režim je dále možno využít ustanovení o úkonech zadavatele po výběru

³⁹ Důvodová zpráva. 2016. Dostupné z: file:///F:/Nová%20složka/Duvodova-zprava-noveho-zakona-o-verejnych-zakazkach-ZVZ.pdf

nejvhodnější nabídky, která jsou zakotvena v ustanoveních §§ 122 - 128 ZZVZ. Tato ustanovení obsahují např. výběr dodavatele, oznámení o výběru dodavatele, uzavření smlouvy na veřejnou zakázku apod. Z výše uvedeného plyne, že úprava pro nadlimitní režim pokrývá část zadávacích podmínek a dále se týká celého průběhu řízení od podání nabídky a až do chvíle, kdy je zadávací řízení ukončeno výběrem té nejvhodnější nabídky a uzavřením smlouvy na danou veřejnou zakázku.

Co se týče kvalifikace, tak v ZZVZ není za nezpůsobilého považován ten uchazeč, který má dluhy v daňové oblasti, v oblasti sociálního a zdravotního pojištění, pokud má tento druh dluhů sjednán s oprávněnými subjekty splátkový kalendář a tento splátkový kalendář dodržuje.

Podstatná změna nastala v možnosti dodavatele, pokud nesplňuje způsobilost u nadlimitního režimu nebo u druhů řízení v podlimitním režimu, mimo zjednodušeného podlimitního řízení, tak může obnovit svoji způsobilost v souladu s ustanovením § 76 ZZVZ. Účastník, který byl vyloučen ze zadávacího řízení, má možnost předložit důkazy o tom, že sám učinil dostatečná nápravná opatření, která se dotýkají nesplnění kritérií pro základní způsobilost účasti v zadávacím řízení pro:

- *Bezrestnost a bezdlužnost (ustanovení § 74 ZZVZ)*
- *Případy uvedené v ustanovení § 48 odst. 5, ZZVZ*

K prokázání obnovy způsobilosti může dojít pouze v průběhu zadávacího řízení, tedy v době před ukončením zadávacího řízení, nebo pokud dojde k samotnému zrušení zadávacího řízení. Zadavatel předložené důkazy o provedených nápravných opatřeních posoudí z hlediska závažnosti a z pohledu konkrétní situace, není při tomto vázán rozhodnutím nějakého jiného zadavatele, pro jiné zadávací řízení. Další podstatná změna je možnost zadavatele ohlásit předem, předpokládané změny závazku, v souladu s ustanovením § 100 ZZVZ. Zadavatel však toto musí v zadávacích podmínkách přesně specifikovat a zdůvodnit. Tyto změny nejsou po té považovány za podstatnou změnu závazku a mohou být realizovány pouhým dodatkem ke smlouvě. Toto se rovněž týká i změn u již uzavřených závazků, pokud jsou splněny podmínky z desáté části ZZVZ, v souladu s ustanovením § 222. V tomto případě se však nejedná o změny, které zadavatel předpokládá, ale jedná se o změny vynucené okolnostmi.

5) Další části ZZVZ – Co se týče ostatních částí ZZVZ, tak důležitá je část šestá, která se zabývá zjednodušeným režimem. Část sedmá je dle mého názoru důležitá v

případě, že by územní samospráva k soutěži využila rámcové dohody, soutěž o návrh dynamický nákupní systém. Část osmá se zabývá zadávání koncesí a je náhradou za zrušený koncesní zákon. Zvláštní pozornost si zaslouží již zmíněná desátá část, což jsou společná ustanovení, zejména již konkrétně zmíněné ustanovení § 222 ZZVZ. V třinácté části je pak zakotvena ochrana proti nesprávnému postupu zadavatele, jedná se o ustanovení §§ 241 – 272 ZZVZ.⁴⁰

1.4.2 Druhy zadávacích řízení a jejich charakteristika

Tato podkapitola se bude zabývat jednotlivými druhy zadávacího řízení, které jsou uvedeny v ustanovení § 55 ZZVZ.

1) Otevřené řízení (§ 56) - jedná se o standardní a obecně využitelný druh zadávacího řízení pro všechny kategorie zadavatelů. To znamená, že tento druh zadávacího řízení může být použit všemi zadavateli, bez splnění jakýchkoliv podmínek. Výjimku tvoří veřejné zakázky v oblasti bezpečnosti a obrany, dle ustanovení § 187 odst. 4 ZZVZ. Jedná se o nejtransparentnější druh zadávacího řízení. Uvedené zadávací řízení se zahajuje odesláním oznámení o zahájení otevřeného řízení k uveřejnění, kterým zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání nabídek, přičemž dodavatelé předkládají doklady o kvalifikaci společně s nabídkou, pokud je nenahradí v souladu s ustanovením § 86 ZZVZ čestným prohlášením nebo jednotným evropským osvědčením pro veřejné zakázky, jedná se o jednokolové řízení.

Jak již bylo výše uvedeno toto řízení je tedy standardním druhem zadávacího řízení, které může zadavatel použít bez jakýchkoliv podmínek a toto pravidlo platí rovněž pro sektorové veřejné zakázky. P. Herman k tomuto konstatuje: „ Otevřené řízení je universálním řízením, ve kterém je zadavatel oprávněn zadat veřejnou zakázku bez ohledu na její předpokládanou hodnotu a předmět plnění, a to aniž by byl povinen splnit jakékoliv další podmínky.“⁴¹ Zahájení řízení je tedy odesláním oznámení o zahájení

⁴⁰ BLÁHA, Pavel. Obsah a zásadní změny nového zákona o zadávání veřejných zakázek. 2016. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6723874>

⁴¹ HERMAN, Pavel a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. 589 stran. ISBN 978-80-7380-595-1. s 150

otevřeného řízení k uveřejnění na předepsaném formuláři do Věstníku veřejných zakázek a do Úředního věstníku Evropské unie, jestliže se jedná o nadlimitní veřejnou zakázku, v případě podlimitních veřejných zakázek postačí národní Věstník veřejných zakázek (vysvětlení podlimitních a nadlimitních veřejných zakázek bude v následující podkapitole). Na rozdíl od užšího řízení, nebo jednacího řízení s uveřejněním, nelze otevřené řízení zahájit předběžným oznámením. Den po odeslání oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění začíná běžet lhůta v souladu s ustanovením § 57 ZZVZ k prvnímu kroku dodavatelů, tedy do kdy dodavatelé mohou podat nabídku. Jak uvádí dále k problematice T. Kruták: „, *Jedná se o jednofázový druh zadávacího řízení, jehož oznámením zadavatel vyzývá dodavatele k podání nabídek, v nichž dodavatelé zároveň předkládají doklady o kvalifikaci, které však mohou dodavatelé nahradit čestným prohlášením, pokud to zadavatel v zadávací dokumentaci nevyloučil.*“⁴² Dodavatelé mohou tedy doklady vždy nahradit jednotným evropským osvědčením pro veřejné zakázky, jak již bylo rovněž výše uvedeno. Zadavatel může posoudit kvalifikaci až po hodnocení nabídek, a to pouze u vybraného dodavatele, což zásadním způsobem snižuje administrativní náročnost zadávacího procesu, což bylo jedním z hlavních cílů nového ZZVZ. Zadavatel již nemá za povinnost posuzovat všechny nabídky a studovat kvalifikaci u všech účastníků zadávacího řízení. Je pouze povinen provést posouzení kvalifikace a nabídky vybraného dodavatele, a to před oznámením o výběru dodavatele. Jestliže se v daném případě zjistí u vybraného dodavatele, že není pro veřejnou zakázku kvalifikován, tak k uzavření smlouvy bude vyzván další účastník v pořadí v souladu s ustanovením § 125 ZZVZ. Volba postupu je však na rozhodnutí zadavatele, který samozřejmě může postupovat v souladu s předchozím ZVZ. Může tedy posuzovat kvalifikaci všech účastníků zadávacího řízení před posouzením a hodnocením nabídek. Při tomto druhu zadávacího řízení zadavatel nijak neomezuje počet uchazečů ani s nimi

⁴² KRUTÁK, Tomáš. *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 198

nejedná. ⁴³ P. Herman uvádí: „*Průběh zadávacího řízení po podání nabídek je pak dále regulován v hlavě IX až XIII části čtvrté ZZVZ, tedy v ustanoveních §§ 107 - 128.*“ ⁴⁴

2) Užší řízení (§ 58) - jedná se rovněž o standardní a všeobecně využitelný druh zadávacího řízení pro všechny kategorie zadavatelů. Řízení se zahajuje odesláním oznámení o zahájení užšího řízení k uveřejnění nebo alternativně, odesláním předběžného oznámení k uveřejnění, kterým zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast. V první fázi řízení dochází pouze k posuzování kvalifikace účastníků zadávacího řízení. Po ukončení této fáze, tedy po posouzení kvalifikace účastníků zadávacího řízení a případném vyloučení účastníků, kteří splnění kvalifikace neprokázali, tak zadavatel zahajuje druhou fázi řízení, a to výzvou nevyloučeným účastníkům zadávacího řízení k podání nabídek.

Obdobně jako otevřené zadávací je zadavatel oprávněn i užší řízení použít bez nutnosti splnit další podmínky. Na rozdíl od otevřeného řízení není možnost použití užšího řízení omezena v oblastech bezpečnosti a obrany. Zadávací řízení je tedy zpravidla zahájeno okamžikem odeslání oznámení o zahájení zadávacího řízení k uveřejnění. Pokud se jedná o podlimitní veřejné zakázky, je oznámení zasíláno pouze do věstníku veřejných zakázek, pokud se jedná o nadlimitní veřejné zakázky, tak rovněž do Úředního věstníku EU. V oznámení o zahájení zadávacího řízení je vyzván neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast. Řízení je tedy otevřené pro všechny dodavatele a zadavatel je povinen přijmout všechny žádosti o účast, které byly řádně podány. ZZVZ dále stanoví pro určitý okruh zadavatelů alternativní možnost zahájení užšího. ⁴⁵ Je-li zadavatelem jiný veřejný zadavatel než Česká republika, její organizační složky nebo Česká národní banka, může užší řízení zahájit také odesláním předběžného oznámení v souladu s ustanovením § 34 ZZVZ, jestliže bude odesláno k uveřejnění způsobem dle ustanovení § 212 ZZVZ. Stejně může užší řízení zahájit i

⁴³ KRUTÁK, Tomáš. *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 198 -199

⁴⁴ HERMAN, Pavel a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. 589 stran. ISBN 978-80-7380-595-1. s. 151

⁴⁵ HERMAN, Pavel a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. 589 stran. ISBN 978-80-7380-595-1. s. 154

zadavatel zadávající sektorovou veřejnou zakázku. Předběžným oznámením lze dále zadávací řízení zahájit i ve zjednodušeném režimu, v souladu s pátou částí ZZVZ. Měli předběžné oznámení sloužit k zahájení zadávacího řízení, musí být ve formuláři předběžného oznámení vždy vyznačeno, že se jedná o výzvu k projevení předběžného zájmu. T. Kruták uvádí: „*Předběžný zájem může dodavatel vyjádřit jakoukoliv formou. V souladu s ustanovením § 211 odst. 1 ZZVZ probíhá komunikace mezi zadavatelem a dodavatelem v zadávací řízení písemně. Není-li však v zákoně stanoveno jinak, lze použít i ústní komunikace, je-li obsah v dostatečné míře zdokumentován, zejména zápisy, zvukovými nahrávkami nebo souhrny hlavních prvků komunikace.*“⁴⁶ Tato povinnost platí pro obě strany, tedy jak pro zadavatele, tak pro dodavatele. Dodavatel musí svoji vůli projevit ve lhůtě stanovené zadavatelem v souladu s ustanovením § 36 odst. 5 ZZVZ. Zákon současně zajišťuje, aby byl pro projevení předběžného zájmu dán dostatečný časový prostor, a proto stanoví, že výzvu k podání žádosti o účast odešle zadavatel nejdříve 35 dnů po odeslání předběžného oznámení k uveřejnění. Po obdržení o účast zadavatel posoudí kvalifikaci účastníků zadávacího řízení, vyloučí u účasti v zadávacím řízení účastníky zadávacího řízení, kteří neprokázali splnění kvalifikace, a nevyložené účastníky, vyzve k podání nabídek. Omezení počtu účastníků zadávacího řízení v užším řízení není možné, tedy k podání nabídky je potřeba vždy vyzvat všechny dodavatele, kteří prokážou kvalifikaci. Výjimku tvoří zadávání sektorových veřejných zakázek, kdy v souladu s ustanovením § 163 odst. 1 ZZVZ je možné snížení počtu účastníků v užším řízení.⁴⁷

V užším řízení nelze o podaných nabídkách jakkoliv jednat. Platí zde zásada, že podanou nabídku nelze měnit, nicméně tato zásada je do jisté míry prolomena možnostmi obsah nabídky doplnit o chybějící údaje, doklady, vzorky či modely postupem dle ustanovení § 46 odst. 2, ZZVZ a možnostmi provést opravu položkového rozpočtu v souladu s ustanovením § 46 odst. 3 ZZVZ. Objasnění nabídky dle ustanovení § 46 odst. 1, ZZVZ, naopak není změnou či doplněním nabídky, nýbrž vyjasněním existujícího

⁴⁶ KRUTÁK, Tomáš. *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 202

⁴⁷ KRUTÁK, Tomáš. *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 202

obsahu nabídky.⁴⁸ Na závěr této podkapitoly je potřeba dodat, že je na uvážení zadavatele, rozhodne-li se použít otevřené nebo užší řízení. Pro jejich použití nemusí být splněny žádné speciální podmínky.

3) Jednací řízení s uveřejněním (§ 60) - Toto uvedené řízení je na rozdíl od otevřeného nebo užšího řízení standardním druhem zadávacího řízení pouze při zadávání sektorové veřejné zakázky, dle ustanovení § 161 ZZVZ. V jiném případě je možno toto řízení použít výhradně za podmínek stanovených ustanovením § 60 ZZVZ. Situace připouštějící využití jednacího řízení s uveřejněním se však oproti dosavadnímu zákonu rozšířily. Rovněž stojí za zmínku, že pro zadání zakázky v podlimitním režimu lze jednacího řízení s uveřejněním využít i bez splnění podmínek stanovených v ustanovení § 60 ZZVZ. Stejně jako u užšího řízení se jedná o dvoufázové zadávací řízení. První fáze je, až na několik výjimek, obdobou užšího řízení, ve druhé fázi zadavatel po obdržení předběžných nabídek jedná o podaných nabídkách s uchazeči za účelem zlepšení jejich nabídek ve prospěch zadavatele. Je na zadavateli, kolik kol takových jednání o nabídkách proběhne. V průběhu jednání může zadavatel za určitých podmínek měnit nebo doplňovat zadávací podmínky.⁴⁹

Výčet podmínek pro použití jednacího řízení s uveřejněním uvedených v již zmiňovaném ustanovení § 60 ZZVZ, je taxativní a není možné jej rozšiřovat výkladem. Zadavatel je oprávněn zadat zakázku v jednacím řízení s uveřejněním za předpokladu, že jeho potřeby, které mají být naplněny prostřednictvím veřejné zakázky, nelze uspokojit bez úpravy na trhu dostupných řešení. Příkladem takového plnění může být například pořízení softwaru, kdy obdobná řešení jsou na trhu dostupná, ale je nutné je upravit tak, aby splňovala potřeby zadavatele.⁵⁰

⁴⁸ KRUTÁK, Tomáš. *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 203

⁴⁹ KRUTÁK, Tomáš. *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 196 - 197

⁵⁰ HERMAN, Pavel a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. 589 stran. ISBN 978-80-7380-595-1. s. 161

Jednací řízení s uveřejněním lze použít také za předpokladu, že navazuje na předchozí zrušené otevřené či zrušené otevřené řízení, kdy důvodem pro zrušení byla skutečnost, že v zadávacím řízení po uplynutí lhůty pro podání žádosti o účast, předběžných nabídek nebo nabídek, nezbyl žádný účastník. Odeslání oznámení o zahájení zadávacího řízení může být v případě postupu podle komentovaného ustanovení nahrazeno odesláním výzvy k podání předběžné nabídky, pokud zadavatel:

- V předchozím zadávacím řízení provedl posouzení kvalifikace a
- Výzvu k podání předběžné nabídky odešle všem dodavatelům, kteří v předchozím zadávacím řízení podali nabídku a prokázali kvalifikaci.

Pokud zadavatel ve zrušeném předchozím řízení neprovedl posouzení kvalifikace, musí jednací řízení s uveřejněním zahájit odesláním oznámení o zahájení řízení k uveřejnění. Naopak pokud jsou podmínky pro použití odeslání výzvy k podání předběžné nabídky splněny, zadavatel si může vybrat, zda tuto možnost využije, nebo zahájí odesláním oznámení o zahájení řízení k uveřejnění. Volbou způsobu zahájení tak zadavatel určuje, zda soutěž otevře i dodavatelům, kteří se předchozího řízení vůbec nezúčastnili či neprokázali splnění podmínek účasti, či zda bude jednat pouze s omezeným, v rámci předcházejícího řízení definovaným okruhem dodavatelů.

K uvedenému řízení existuje judikatura, kterou je možno aplikovat. Jedná se např. o Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 12. 2015 (sp. zn. 30 Af 78/2013 - 148). „*Odkaz zadavatele na dosavadního dodavatele (jeho znalosti a zkušenosti získané právě na základě jejich dosavadní spolupráce) a potřebu zajištění kontinuity (zde: dodávky HW zařízení, SW vybavení a poskytování souvisejících IT služeb) nemůže bez dalšího obstát jako důvod pro použití jednacího řízení bez uveřejnění ve smyslu § 23 odst. 4, písm a) zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, nejde o technický důvod ani o důvod spočívající v ochraně výhradních práv, jež předvídá citované ustanovení, ale o důvod spíše organizačně – provozní povahy, jehož akceptace by ve výsledku vedla k nedůvodnému popření soutěžního prostředí O podstatnou a tudíž nepřijatelnou změnu smlouvy na plnění veřejné zakázky se může jednat i v případě, že tato změna byla ve smlouvě předvídána: rozhodující pro posouzení takové změny je především její rozsah, resp. Intenzita zásahu do povahy původní veřejné zakázky v tom směru, zda z ní činí zakázku jinou, tedy další, u níž při využití zadávacího řízení nelze vyloučit účast jiných,*

dalších dodavatelů a následný výběr jiné, výhodnější nabídky (zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách).“⁵¹

4) Jednací řízení bez uveřejnění (§ 63) – Uvedené řízení je nejméně transparentním druhem zadávacího řízení. Uvedené řízení je možno použít jen v zákonem taxativně stanovených výjimečných případech. Lze jej použít pouze za obecných podmínek v souladu s ustanovením § 63 ZZVZ, a to v případě jakýchkoliv zakázek nebo za podmínek stanovených pro jednotlivé kategorie zadavatelů a jednotlivé druhy veřejných zakázek podle ustanovení §§ 64, 66 a 162 ZZVZ. K zahájení tohoto řízení dojde odesláním výzvy k jednání nebo výzvy k podání nabídek jednomu či více dodavatelům nebo zahájením jednání s jedním nebo více dodavateli. Jedná se o nejméně formální, avšak zároveň nejméně transparentní druh zadávacího řízení, bez striktních zákonných požadavků na jeho průběh.⁵²

V pojetí zákona jde v podstatě o výjimku, na rozdíl od výjimek stanovených v ustanoveních §§ 29 – 30 ZZVZ, však zákon stanoví povinnost odeslat oznámení o výsledku zadávacího řízení k uveřejnění o výsledku zadávacího řízení k uveřejnění podle ustanovení § 126 ZZVZ. Zákon podrobně stanovuje podmínky pro použití tohoto řízení, ale postup řízení bez uveřejnění již prakticky nereguluje. Oproti předchozí úpravě jde o výraznou změnu, zadavatel není při postupu v řízení svázán procesními pravidly. Je ovšem nutno dodat, že podmínky pro jednací řízení bez uveřejnění je nutno vykládat vždy restriktivně, v žádném případě nelze rozsah jakkoliv výkladem rozšiřovat. Je zřejmé, že k výkladu podmínek zahájení jednacího řízení bez uveřejnění je nutné přistoupit stejně přísně jako k výkladu výjimek z povinnosti konat zadávací řízení. Podmínky použití jednacího řízení bez uveřejnění vychází výhradně ze zadávacích směrnic.

⁵¹ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 21. 12. 2015 (sp. zn. 30 Af 78/2013 - 148), uveřejněný KRUTÁK, Tomáš. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 207

⁵² KRUTÁK, Tomáš. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 197

Zadavatel je oprávněn použít jednací řízení bez uveřejnění v návaznosti na předchozí neúspěšné otevřené, užší, nebo zjednodušené podlimitní řízení. Pokud v těchto řízeních nebyly podány žádné nabídky nebo žádosti o účast, nebo všechny podané nabídky nesplňovaly požadavky zadavatele na předmět veřejné zakázky, nebo žádný z účastníků zadávacího řízení nesplnil podmínky účasti v žádosti o účast, může tedy zadavatel zahájit jednací řízení bez uveřejnění. V tomto případě, ale nesmí podstatně změnit zadávací podmínky oproti předchozímu řízení. Za podstatnou změnu v tomto kontextu je potřeba považovat změnu, která by rozšířila počet, potenciálních dodavatelů. Pokud by takové změny byly použity v původním zadávacím řízení, mohlo mít toto zadávací řízení více účastníků a nemuselo tak dojít k jeho zrušení. Evropská komise je oprávněna vyžádat si informaci o důvodu pro použití jednacího řízení bez uveřejnění, které navazuje na předchozí neúspěšné řízení, tomu odpovídá povinnost zadavatele tuto skutečnost Evropské komisi sdělit.⁵³

Zákon zásadně nedovoluje, aby předmětem veřejné zakázky zadávané v jednacím řízení bez uveřejnění navazujícím na soutěž o návrh byla přímo realizace návrhu. Jak uvádí T. Kruták: např. „ *realizace stavby podle architektonického návrhu, který vzešel ze soutěže o návrh.*“⁵⁴ Přípustné toto bude pouze v případě, kdy použití jednacího řízení bez uveřejnění i pro vlastní realizaci návrhu odůvodňuje povaha předmětu soutěže o návrh vykazovat charakteristiky, které by ho činily neoddelitelným od jeho samostatné realizace. I k této výjimce však bude potřeba přistupovat restriktivně a zmíněná neoddelitelnost bude muset být zcela jasně daná, prokazatelná a nesmí být účelově vytvořena zadavatelem. Podle důvodové zprávy k zákonu může nastat například tehdy, pokud je předmětem soutěže o návrh autorské umělecké dílo, u něhož nepřipadá v úvahu realizace jinou osobou, než autorem návrhu. Ohledně tohoto existuje řada judikátů a rozhodnutí soudů, které jsou ovšem k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, což však lze aplikovat i na současný ZZVZ. Jedná se např. O Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 10. 2013 č.j. 62 Af 48/2012-160. Zde se uvádí: „

⁵³ HERMAN, Pavel a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. 589 stran. ISBN 978-80-7380-595-1. s. 170 - 171

⁵⁴ KRUTÁK, Tomáš. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 223

Jednací řízení bez uveřejnění podle § 23 odst. 6 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, lze použít pouze za kumulativního splnění těchto tří podmínek:

- 1) Musí se jednat o veřejnou zakázku na služby, určujícím je přitom samotný předmět – věcný charakter poptávaného plnění,*
- 2) K jejímu zadávání musí docházet v návaznosti na soutěž o návrhu, návaznost na soutěž o návrh musí být přitom vykládána ve smyslu přímého funkčního vztahu mezi soutěží o návrh a navazující veřejnou zakázkou,*
- 3) Již v soutěži o návrh muselo být stanoveno pravidlo, podle něhož bude navazující veřejná zakázka zadána vybranému účastníkovi nebo jednomu z vybraných účastníků této soutěže, přitom se muselo jednat o pravidlo stanovené důvodně, nestačí tedy, že zadavatel v podmínkách soutěže o návrh pouze formálně stanoví, že navazující veřejná zakázka bude realizována vítězem soutěže o návrh, nýbrž i z věcného hlediska musí vítězství v soutěži o návrh nutně předurčovat realizátora plnění, které je předmětem na soutěž o návrh navazující veřejné zakázky.“⁵⁵*

Je zřejmé, že u tohoto druhu zadávacího řízení se musí dodržovat přísně určená pravidla, protože jinak by docházelo k manipulaci s veřejnými zakázkami a tvořilo by se zde prostředí pro korupci a manipulaci.

5) Řízení se soutěžním dialogem (§ 68) – Toto může zadavatel použít pro zadání veřejné zakázky za stejných podmínek, za kterých může použít jednací řízení s uveřejněním. Rozdíl však spočívá v tom, že v soutěžním dialogu jedná zadavatel s účastníky zadávacího řízení ještě před podáním nabídek. V případě soutěžního dialogu jde v podstatě o trojfázový druh zadávacího řízení.

První fáze je obdobou první fáze užšího řízení – zahajuje se odesláním oznámení o zahájení řízení se soutěžním dialogem k uveřejnění, kterým zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast. Po posouzení souladu žádostí o účast se zadávacími podmínkami a případným omezení počtu účastníků v souladu

⁵⁵ Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 3. 10. 2013 č.j. 62 Af 48/2012-160, uveřejněno. KRUTÁK, Tomáš. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 223

s ustanovením § 111 ZZVZ nebo vyloučení účastníků, kteří nesplnili zadávací podmínky, zadavatel zahajuje druhou fází.

Druhá fáze zahájí výzvou kvalifikovaným dodavatelům, k účasti v soutěžním dialogu. Jeho účelem je nalezení a vymezení vhodných řešení veřejné zakázky způsobilých naplnit potřeby zadavatele a jeho požadavky.

Třetí fáze spočívá v tom, že zadavatel vyzve všechny účastníky, kteří byli původně vyzváni k účasti v soutěžním dialogu, pokud ovšem nebyli vyloučeni ze zadávacího řízení proto, že jejich řešení nebylo vhodné k podání nabídek na nalezená řešení.

V ustanovení § 60 ZZVZ jsou uvedeny důvody, pro použití řízení se soutěžním dialogem a jedná se o následující situace, kdy:

- 1) potřeby zadavatele nelze uspokojit bez úpravy na trhu dostupných plnění,
- 2) součástí plnění veřejné zakázky je návrh řešení nebo inovativní řešení,
- 3) veřejná zakázka nemůže být zadána bez předchozího jednání z důvodů zvláštních okolností vyplývajících z povahy, složitosti nebo právních a finančních podmínek spojených s předmětem veřejné zakázky, nebo
- 4) nelze stanovit technické podmínky odkazem na technické dokumenty podle ustanovení § 90 odst. 1,2 ZZVZ.

Oproti dosavadní právní úpravě, tedy ZVZ, dochází ke zpřesnění v tom směru, že pojmem soutěžní dialog se neoznačuje celé řízení, nýbrž pouze jeho klíčová fáze. Ustanovení § 68 ZZVZ vymezuje jednak podmínky použití řízení se soutěžním dialogem a rámcově i průběh úvodní fáze řízení. Průběh samotné fáze soutěžního dialogu a na něj navazující postup upravuje ustanovení § 69 ZZVZ. Dle úpravy obsažené v ZVZ, bylo dále možné soutěžní dialog použít pouze pro zadání veřejné zakázky se zvláště složitým předmětem plnění, pokud použití otevřeného řízení či užšího řízení není s ohledem na povahu předmětu plnění veřejné zakázky možné. Soutěžní dialog mohl navíc použít pouze veřejný zadavatel, sektorový zadavatel mohl použít variantu jednacího řízení s uveřejněním, která se současnému soutěžnímu dialogu

velice blížila. Řízení se soutěžním dialogem lze použít za stejných podmínek jako jednací řízení s uveřejněním. Řízení se soutěžním dialogem bude zadavatel oproti jednacímu řízení s uveřejněním používat především tam, kde bude potřebovat v soutěžním dialogu upřesnit poptávkové řízení, tedy zejména technické, ekonomické či finanční aspekty plnění. Cílem jednání v rámci soutěžního dialogu tak fakticky bude upřesnění možných přístupů k naplnění potřeb zadavatele, které musí zadavatel předem zmiňovat v zadávacích podmínkách. Následně podané nabídky musí odpovídat na počátku definovaným zadávacím podmínkám a zároveň jednomu či více řešením, které byly stanoveny jako vhodné na základě soutěžního dialogu. Podkladem pro podání nabídek tak jsou v řízení se soutěžním dialogem zadávací podmínky stanovené zadavatelem spolu s jedním i více řešeními určitých aspektů veřejné zakázky, která byla nalezena v rámci soutěžního dialogu.

Jedním či více řešeními určitých aspektů veřejné zakázky, která byla nalezena v rámci dialogu.⁵⁶

Řízení se soutěžním dialogem představuje z časového a organizačního hlediska jedno z nejnáročnějších řízení. ZZVZ proto vyžaduje, aby zadavatel v zadávací dokumentaci stanovil předpokládaný časový rozvrh soutěžního dialogu. Vzhledem k tomu, že pojem „zadávací dokumentace“ zahrnuje veškeré dokumenty obsahující zadávací podmínky sdělované nebo zpřístupňované účastníkům v průběhu zadávacího řízení, je otázkou, v jakém dokumentu by měl být tento časový rozvrh obsažen. Nejlogičtější bude zahrnout jej do výzvy k účasti v soutěžním dialogu, či případné dokumentace soutěžního dialogu, pokud ji zadavatel vytvoří a bude ji účastníkům poskytovat. Vymezení časového rozvrhu již v oznámení o zahájení zadávacího řízení nebude příliš praktické, neboť časový plán se bude do značné míry odvíjet od počtu účastníků soutěžního dialogu, který však zadavatel na počátku zadávacího řízení nezná. Zadavatel má dále možnost vyhradit si v oznámení o zahájení řízení snížení počtu účastníků zadávacího řízení. K účasti v soutěžním dialogu pak následně vyzve omezený počet účastníků zadávacího řízení, kteří splnili kvalifikaci. Kritéria pro snížení počtu

⁵⁶ KRUTÁK, Tomáš. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 228

účastníků zadávacího řízení musí být stanovena již v oznámení o zahájení zadávacího řízení, jak je uvedeno v ustanovení § 111 ZZVZ. Soutěžní dialog je pak ukončen v okamžiku, kdy zadavatel dospěje k závěru, že řešení účastníků, kteří nebyly ze zadávacího řízení vyloučeni, jsou vhodná. V tento okamžik informuje zadavatel účastníky zadávacího řízení o ukončení soutěžního dialogu a vyzve je k podání nabídek. Ty musí odpovídat zadávacím podmínkám a řešení či řešením, která byla nalezena v rámci soutěžního dialogu. Zadavatel musí k podání nabídek vyzvat všechny účastníky zadávacího řízení, jejichž účast nezanikla v souladu s ustanovením § 47 ZZVZ, tedy i účastníky, které vyloučil po snížení počtu návrhů řešení nebo pro nevhodnost návrhu, pokud je lze stále považovat za účastníky zadávacího řízení, tedy pokud u nich dosud nebyly naplněny podmínky podle ustanovení § 47 odst. 2 ZZVZ. Jejich nabídky však nemusí podle § 47 odst. 3 ZZVZ zohlednit v rámci hodnocení.⁵⁷

6) Řízení o inovačním partnerstvím - jedná se o nový druh zadávacího řízení, který představily zadávací směrnice. Inovační partnerství umožňuje zadavatelům v jednom zadávacím řízení zadat zakázku jak na vývoj, tak na následnou koupi inovativních dodávek, služeb nebo stavebních prací. Podmínkou použití inovačního partnerství je, aby byly poptávané dodávky, služby nebo stavební práce inovativní, tedy aby potřeby zadavatele nebylo možné uspokojit prostřednictvím na trhu již dostupných řešení. Pokud by taková řešení již existovala, zadavatel nesmí řízení o inovačním partnerství využít a je povinen zvolit jiný druh řízení. Dále musí zadavatel v rámci řízení o inovačním partnerství zadat jak vývoj inovativního řešení, tak i následnou koupi. Řízení o inovačním partnerství probíhá do značné míry stejně jako jednací řízení s uveřejněním. Zahajuje se odesláním oznámení o zahájení zadávacího řízení, kterým zadavatel vyzývá neomezený počet dodavatelů k podání žádosti o účast. Po posouzení souladu žádostí o účast se zadávacími podmínkami a případném vyloučení účastníků, kteří neprokázali splnění kvalifikace, a omezení počtu účastníků podle ustanovení § 111 ZZVZ, zadavatel zahajuje druhou fázi řízení výzvou nevyločeným účastníkům

⁵⁷ KRUTÁK, Tomáš. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 233

zadávacího řízení k podání předběžných nabídek. Podstatné je, že zadavatel může inovační partnerství zavést i s několika vybranými dodavateli, kteří pak budou odděleně provádět činnosti v oblasti výzkumu a vývoje. Zadavatel v zadávací dokumentaci strukturuje inovační partnerství do jednotlivých fází podle cílů, jichž má být dosaženo při výzkumu, vývoji a dodání předmětu plnění.

Řízení o inovačním partnerství je specifické tím, že je završeno zavedením inovačního partnerství, tedy partnerství, v jehož rámci bude realizován vývoj a výzkum a případně i následné poskytnutí dodávek, služeb či stavebních prací, konkrétní postup v rámci inovačního partnerství po jeho zavedení určí zadavatel v souladu s pravidly stanovenými v ustanovení o inovačním partnerství, a to již v zadávacích podmínkách řízení o inovačním partnerství. Důvodová zpráva k ZZVZ uvádí, že volba zadavatele, zda zavede inovační partnerství, a tedy bude realizovat vývojovou fázi produktu s jedním či více dodavateli, závisí na objektivních potřebách zadavatele a na vlastnostech potřebného řešení, zejména s ohledem na typ inovativního řešení a poměru nákladů na vývojovou fázi vůči nákladům na realizaci finální dodávky.⁵⁸

7) Zjednodušené podlimitní řízení - Zjednodušené podlimitní řízení je jediným druhem zadávacího řízení, který nevychází z regulace obsažené v evropských směrniciích, jedná se o vnitrostátní úpravu. Uvedené podlimitní řízení vychází z předchozí právní úpravy, tedy ze ZVZ, avšak dochází k některým změnám spočívajícím v uvolnění a zjednodušení procesních pravidel. Zjednodušené podlimitní řízení je ve srovnání se zadávacími řízeními pro podlimitní režim administrativně a časově méně náročné. Na postup ve zjednodušeném podlimitním řízení se bez výjimky uplatní druhá část zákona obsahující základní ustanovení v §§ 33 - 51 ZZVZ. Zadavatel je tak například povinen sestavit zadávací podmínky v souladu s ustanovením § 36 ZZVZ, na základě § 53 odst. 2, ZZVZ je však při stanovení zadávacích podmínek povinen aplikovat také ustanovení §§ 96 - 100 ZZVZ. Posunem a zjednodušením oproti předchozí úpravě je především umožnění provést posouzení splnění podmínek účasti až po hodnocení nabídek, a to alespoň u vybraného dodavatele, čímž může být proces

⁵⁸ KRUTÁK, Tomáš. Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9. s. 235

zadání veřejné zakázky výrazně zkrácen. V průběhu zjednodušeného podlimitního řízení je pak zadavatel také oprávněn umožnit objasnění či doplnění údajů, dokladů, vzorků nebo modelů, viz ustanovení § 46 ZZVZ. Dále se pro postup ve zjednodušeném podlimitním řízení a po jeho ukončení použije bez výjimky také část desátá ZZVZ, které rovněž obsahuje společná ustanovení §§ 210 - 223 ZZVZ. Zadavatel je tak i ve zjednodušeném podlimitním řízení povinen dodržovat pravidla pro komunikaci mezi zadavatelem a dodavatelem, jak uvedeno v ustanovení § 211 ZZVZ a i na zjednodušené podlimitní řízení se tak vztahuje povinnost postupného přechodu na elektronickou komunikaci v souladu s ustanovením § 279 odst. 2, ZZVZ. Taktéž se uplatní pravidla pro používání elektronických nástrojů a profilu zadavatele. Zadavatel je také povinen uchovávat dokumentaci, viz. ustanovení § 216 ZZVZ, vypracovat písemnou zprávu, viz. ustanovení § 217 ZZVZ a uveřejnit smlouvu a skutečně hrazenou cenu, viz. ustanovení § 219 ZZVZ. Stejně tak pravidla pro změnu závazku ze smlouvy, viz. ustanovení § 222 ZZVZ a pravidla pro ukončování závazku ze smlouvy v souladu s ustanovením § 223 ZZVZ se uplatní i na veřejné zakázky zadané ve zjednodušeném podlimitním řízení.⁵⁹

1.4.3 Členění veřejných zakázek

Jak bylo výše uvedeno, v této podkapitole bude stručně objasněno, jak se veřejné zakázky v souladu s ZZVZ, člení. Jedná se o následující členění:

1) Veřejná zakázka malého rozsahu - veřejnou zakázkou malého rozsahu v souladu se ZZVZ, je ta zakázka, jejíž předpokládaná hodnota v případě veřejné zakázky na dodávky nebo na služby nepřesáhne 2 000 000,- Kč, bez DPH, v případě zakázky na stavební práce 6 000 000,- Kč bez DPH. Pro příklad můžeme uvést usnesení schůze Rady města Brna, č. R7/087, bod č. 74, veřejné zakázky malého rozsahu jsou členěny na:

- o „ *Veřejné zakázky malého rozsahu na dodávky, služby a stavební práce od 0,- Kč do 15 000,- Kč bez DPH*

⁵⁹ HERMAN, Pavel a kol. Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. 589 stran. ISBN 978-80-7380-595-1. s. 142

- *Veřejné zakázky malého rozsahu na dodávky a služby od 15 000,- Kč do 200 000,- Kč bez DPH a veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce od 15 000,- Kč do 500 000,- Kč bez DPH*
- *Veřejné zakázky malého rozsahu na dodávky, služby od 200 000,- Kč do 2 000 000,- Kč bez DPH a veřejné zakázky malého rozsahu na stavební práce od 500 000,- Kč do 6 000 000,- Kč bez DPH*
- *Veřejné zakázky malého rozsahu na služby – poradenství a podpora v oblasti veřejných zakázek případně zastoupení zadavatele v řízení dle ust. § 151 zákona – od 15 000,- Kč bez DPH do 2 000 000,- Kč bez DPH*
- *Veřejné zakázky malého rozsahu na služby- zastupování statutárního města Brna-Magistrátu města Brna jako účastníka řízení před soudy ČR u klíčových soudních sporů statutárního města Brna-Magistrátu města Brna- od 0,-Kč bez DPH do 2 000 000,-Kč bez DPH."* ⁶⁰

2) Veřejná zakázka podlimitní - V souladu se ZZVZ, je podlimitní veřejná zakázka, ta veřejná zakázka, jejíž předpokládaná hodnota činní v případě veřejné zakázky na dodávky nebo veřejné zakázky na služby nejméně 2 000 001,- Kč bez DPH nebo v případě veřejné zakázky na stavební práce nejméně 6 000 001,- Kč bez DPH a nedosáhne finančního limitu podle § 25 ZZVZ.

3) Veřejná zakázka nadlimitní - Nadlimitní veřejná zakázka je taková veřejná zakázka, u které je v souladu s ustanovením § 25 ZZVZ, předpokládaná hodnota rovna nebo přesahuje finanční limit stanovený nařízením vlády, které zpracovává příslušné předpisy EU. ⁶¹

1.5 Historie integrace směrnicí EU do vnitrostátních předpisů České republiky

S vydáním směrnice Evropského parlamentu a Rady o zadávání veřejných zakázek 2004/17/ES a 2004/18/ES, které měli být transponovány do českého právního řádu do

60 BRNO, Veřejné zakázky statutární město Brno. 2016. Dostupné z: <http://zakazky.brno.cz/druhy>

61 BRNO, Veřejné zakázky statutární město Brno. 2016. Dostupné z: <http://zakazky.brno.cz/druhy>

31. 1. 2006, vznikla otázka, zda by nebylo vhodnější řešení, provést zásadní novelizaci předchozího zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Nakonec byl připraven návrh nového zákona č. 17/2006 Sb., o veřejných zakázkách, kde byly stanovena především tyto principy:

- Zjednodušení a zpřehlednění zákona,
- Vyjasnění základních pojmů,
- Podrobnější specifikace jednotlivých zadávacích postupů, jejich zjednodušení,
- Mezi sektorové zadavatele byly zařazeny subjekty poskytující poštovní služby,
- Ke stávajícím zadávacím řízením přibyl soutěžní dialog,
- Nově bylo zavedeno zjednodušené podlimitní řízení,
- Možnost použití rámcových smluv byla rozšířena i na ostatní zadavatele, tzn. nejen sektorové zadavatele,
- Princip elektronizace procesu zadávání: byly zavedeny nové prvky v rámci elektronizace zadávání, a to elektronická aukce a dynamický nákupní systém.⁶²

Pokud se zastavíme u směrnice EU, tak I. Šlosarčík uvádí: „*Směrnice je zřejmě nejzajímavější druh komunitární sekundární normy. Ve vnitrostátním právu by se jen těžko hledal její protějšek, nejvhodnějším kandidátem by bylo rámcové zákonodárství, používané ve federálních systémech.*“⁶³

Jak již bylo řečeno právní úprava veřejných zakázek v zákoně č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů, byla výsledkem zpracování příslušných platných předpisů ES, dnes EU, kterými jsou následující směrnice:

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby,

⁶² POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s. 11

⁶³ ŠLOSARČÍK, Ivo. *Politický a právní rámec evropské integrace: (včetně změn podle Lisabonské smlouvy)*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 452 s. ISBN 978-80-7357-471-0. s. 142

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy a poštovních služeb,
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/75/ES ze dne 16. listopadu 2005, kterou se opravuje směrnice 2004/18/ES ze dne 31. března 2004, o koordinaci postupů při zadávání veřejných zakázek na stavební práce, dodávky a služby,
- Směrnice Rady 89/665/EHS ze dne 21. prosince 1989 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se přezkumného řízení při zadávání veřejných zakázek na dodávky a stavební práce,
- Směrnice Rady 92/13/EHS ze dne 25. února 1992 o koordinaci právních a správních předpisů týkajících se uplatňování pravidel Společenství, pro postupy při zadávání zakázek subjekty působícími v odvětví vodního hospodářství, energetiky, dopravy, telekomunikací,
- Směrnice Komise 2005/51/ES ze dne 7. září 2005, kterou se mění příloha XX směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/17/ES a příloha VIII směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/18/ES o veřejných zakázkách.⁶⁴

⁶⁴ POREMSKÁ, Michaela. Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3. s. 11 - 12

2 PRAKTICKÁ ČÁST

2.1 Srovnání zadávacích postupů dle zákonů č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších a č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

Pokud budeme srovnávat zadávací postupy dle ZVZ a ZZVZ, tak je logické, že s novým zákonem, přišly i určité změny, tedy došlo k určitým rozdílům ve srovnání se starou právní úpravou. Hlavním cílem nového zákona je především transpozice tří nových zadávacích směrnic EU. Společně s tímto, si zákonodárce od přijetí ZZVZ slibuje v první řadě snížení administrativní náročnosti zadávacího řízení, co je jistě pozitivní posun, dále chce minimalizovat formalismus a zavést naopak větší flexibilitu na straně zadavatelů, v případě zadávání veřejné zakázky.

Jak již bylo tedy shora uvedeno, nová právní úprava přinesla v zadávacích postupech určité změny, které by měli zlepšit a zjednodušit prostředí veřejných zakázek.

1) Nová zásada - V ZZV se objevuje nová, již zmíněná zásada „přiměřenosti“. Tato zásada již byla obsažena v předchozích směrnicích EU, ale výslovně byla zavedena až v ZZVZ. Zadavatel musí tuto zásadu zohledňovat vždy, v každém svém postupu, který realizuje v rámci zadávacího řízení. Zejména se pak jedná o vymezení zadávacích podmínek a postupům vůči dodavatelům, aby úkony byly přiměřené charakteru nebo předmětu veřejné zakázky. Je možno s velkou pravděpodobností očekávat, že dodavatelé se budou dovolávat této zásady v rámci svých námitek oproti postupům zadavatele.

2) Výjimky z působnosti zákona - Další změnou jsou výjimky z působnosti zákona. Tyto výjimky dopadají na právní služby, které jsou poskytovány v souvislosti se zastupováním, popř. obhajobou zadavatele, v jednotlivých, různých řízeních. Může se jednat např. o soudní, rozhodčí, smírčí nebo správní řízení před soudy nebo jiným veřejným orgánem. Předmětem výjimky budou také právní služby, které souvisí s uvedenými spornými řízeními, jako je i příprava na toto řízení. Hlavní důvod pro

zavedení této výjimky je specifická povaha, kterou mají právní služby, které spočívají v zastupování ve sporných věcech a tyto služby jsou založeny na důvěře mezi zadavatelem a dodavatelem právních služeb. Další výjimku z působnosti ZZVZ tvoří veřejné zakázky ve věci úvěrů nebo zápůjček. V tomto případě není rozhodný název bankovního produktu, ale jeho obsah.

Významnou novinku tvoří upřesnění podmínky výkonu podstatné části ve prospěch zadavatele, u tzv. „in-house“ zadávání, tedy jedná se o zadávání ovládanému subjektu. V nové právní úpravě, je výslovně stanoveno, že úkoly, které jsou svěřené ovládané osobě, ovládajícím veřejným zadavatelem nebo jinou právnickou osobou, která je rovněž ovládaná veřejným zadavatelem, tak musí celková činnost takto ovládané právnické osoby činit 80 %, tedy maximálně 20 % objemu celkové činnosti, u takto ovládané osoby, lze vykonávat v tržním prostředí. Další podmínka je, že v této právnické osobě, které je veřejná zakázka tímto způsobem zadávána, nesmí mít majetkovou účast žádná soukromá osoba.

3) Zveřejnění předběžného oznámení - zveřejnění předběžného oznámení se opětovně stalo dobrovolným a jeho účelem, je uveřejnění úmyslu zahájit zadávací řízení a využít výhody, které s tím souvisí. např. možnost zkrácení lhůty pro podání nabídek apod. ZZVZ již nepočítá ani s povinným uveřejněním odůvodnění účelnosti veřejné zakázky. Nařízením vlády bude nově upraveno stanovení některých závazných podmínek pro účast v zadávacím řízení a dále stanovení pravidel pro posouzení, zda podmínky jsou přiměřené.

4) Zadávací podmínky - Nově je výslovně stanovena možnost pro zadavatele, využít služeb nezávislých odborníků, za účelem přípravy zadávacích podmínek. Tyto konzultace ovšem nesmí vést k narušení hospodářské soutěže. Jestliže zadavatel využije tržní konzultace, tak v zadávacím řízení musí v zadávací dokumentaci provést identifikaci osob, které se na konzultacích podílejí a dále je povinen uvést všechny podstatné informace, které byly projednávány.

Dále je nově definováno tzv. „vysvětlení zadávacích podmínek“. Zadavatel musí v souladu s ZZVZ, uveřejnit vlastní informace na profilu, nejméně pět pracovních dní před koncem lhůty pro podání žádosti o účast v zadávacím řízení.

5) Nové druhy zadávacích řízení - Novým druhem zadávacího řízení, je řízení o inovačním partnerství. Toto řízení, by mělo umožnit lepší podmínky pro postup zadavatele, při dlouhodobých projektech, které jsou závislé na inovativním přístupu, výsledkem má být vývoj inovativních dodávek, služeb nebo stavebních prací, zejména při zadávání veřejných zakázek v oblasti vědy a výzkumu.

Další nové zadávací řízení je tzv. zjednodušený režim, ve kterém budou zadavatelé mít právo zadat veřejnou zakázku na sociální a další služby, které jsou uvedeny v příloze ZZVZ, prostřednictvím CPV kódů. Rovněž dochází ke zvýšení finančního limitu u zjednodušeného podlimitního řízení, v případě stavebních prací, na 50 miliónů Kč.

6) Kvalifikace - Zadavatel má možnost opět ověřit ekonomickou způsobilost dodavatele. Výjimku tvoří architektonické služby. Činit toto může na podkladě minimálního ročního obratu, který byl dosažen nejdéle za tři předcházející účetní období, nebo za období, kdy došlo ke vzniku společnosti. Podmínka zde je, že minimální výše ročního obratu nesmí přesáhnout dvojnásobek hodnoty veřejné zakázky. Výjimka může nastat v odůvodněných případech.

Dále bude moci zadavatel žádat referenční zakázky, nejdéle za období uplynulých tří let, v případě dodávek a služeb, nebo za období posledních pěti let u stavebních prací. Použití výrazu „nejdéle“, znamená, že bude možno tuto lhůtu i zkrátit, dojde k uplatnění zásady přiměřenosti. Rovněž je možno lhůtu prodloužit, pokud je zřejmé, že se jedná o natolik specifické plnění, že stejných zakázek v minulosti bude minimum. Toto by mohlo vést k omezení okruhu zájemců o veřejnou zakázku, v ZZVZ je dále nově stanoveno, že lhůta pro prokázání referenčních zakázek, je počítána od doby zahájení zadávacího řízení a v průběhu zadávacího řízení se nemění. Novinka je rovněž to, že budou dodavatelé mít za povinnost překládat pouze u staveb, pokud se bude jednat o dodávky a služby, tak zadavatel může využít práva, ověřit si doklady o kvalifikaci.

7) Posuzování nabídek - U ZZVZ došlo k flexibilitě, pokud se jedná o možnosti doplnit chybějící doklady nebo údaje. Mimo dokladů o kvalifikaci, je možno doplnit údaje, vzorky a modely, jestliže nejsou předmětem hodnocení. Rovněž tak se za změnu

nabídky nepovažuje doplnění nebo změna údajů týkající se prokázání splnění podmínek účasti. Možná je i oprava položkového rozpočtu, pokud tím není dotčena konečná cena nabídky nebo jiné kritéria hodnocení.

V průběhu zadávacího řízení, má zadavatel právo kdykoliv vyloučit dodavatele pro nezpůsobilost, jestliže prokáže, že by mohlo dojít k porušení právních předpisů, dále ke střetu zájmů nebo narušení soutěže v důsledku předchozího účastenství dodavatele na přípravě zadávacích podmínek. Dále pokud se v posledních třech letech od zahájení zadávacího řízení, došlo ze strany dodavatele k závažnému nebo trvalému pochybení při plnění předešlé smlouvy, což vedlo k ukončení smlouvy, náhradě škody nebo jiným sankcím, které jsou srovnatelné s uvedeným, dále k závažnému profesnímu pochybení, které zpochybňuje důvěryhodnost dodavatele nebo k pokusu o ovlivňování rozhodnutí zadavatele nebo pokud došlo k podezření ze zakázaných dohod. Dodavatel však může ztracenou způsobilost znovu obnovit, pokud prokáže v průběhu zadávacího řízení, že došlo k přijetí takových nápravných opatření, která jsou dostatečná k tomu, aby odpadl důvod tohoto vyloučení, v tomto případě, zadavatel může vyloučení dodavatele, zrušit.

Nově může pro urychlení zadávacího řízení, zadavatel provést nejprve hodnocení nabídek a po té u uchazeče, který byl vybrán, posuzovat splnění podmínek účasti v zadávacím řízení. Dále je v ZZVZ výslovně stanoveno, že posuzování výše nabídkové ceny je možné provést kdykoliv v době před odesláním oznámení o výběru dodavatele a zadavatel má možnost v zadávací dokumentaci stanovit, která cena bude považována za mimořádně nízkou nebo jak a jakým způsobem ji bude stanovovat.

8) Hodnocení nabídek - cílem v ZZVZ je prosazení faktu, že je možno hodnotit vzájemný poměr ceny a kvality, včetně nákladů životního cyklu a to u těch zakázek, kde je vedle ceny důležitá rovněž kvalita plnění. Je zde možnost brát ohled v rámci hodnotících kritérií rovněž kvalitu týmu a zadavateli je tedy dána možnost stanovit v zadávacích podmínkách pevnou cenu a dále hodnotit pouze již jen kvalitu, kterou má nabízené plnění od dodavatele.

9) Změny ve smlouvách a změny smluv - mezi změny, které jsou přípustné, je výslovně zařazena i změna, jejíž obsah a podmínky, si zadavatel předem výslovně

vyhradil v zadávací dokumentaci, např. předem stanovená možnost zvýšení ceny plnění apod. Nově jsou za přípustné tzv. bagatelní změny závazků, které svými důsledky nezmění celkovou povahu veřejné zakázky, pokud dosahují limitu pro podlimitní zakázku a jejich hodnota je nižší než 10 % původní hodnoty zakázky, u staveb je tato hranice stanovena na nižší než 15 %. Dodatek ke smlouvě v této hodnotě, je možno uzavřít bez jakéhokoliv dalšího zadávacího řízení a odůvodňování změny. Dále jsou přípustné tzv. více práce nebo změny, které není možno předvídat, pokud splňují zákonem stanovené podmínky, přičemž jejich nárůst v celku nesmí překročit hranici 30 % původní hodnoty závazku.

10) Přezkumné řízení - lhůty pro podání a vyřizování námitek, jsou nově stanoveny na pracovní dny. Zadavatel musí rozhodnutí o námitkách odeslat do jedenácti pracovních dní, od jejich obdržení. Další podstatná věcná změna je lhůta pro námitky proti nastavení kvalifikace v užším řízení. Tato lhůta je stanovena na pět pracovních dní od konce lhůty, která je pro podání žádosti o účast. Ve staré úpravě se jednalo o období od konce lhůty pro podání nabídky. Tuto lhůtu může nově zadavatel využít jenom pro námitky proti dalším nebo ostatním zadávacím podmínkám.

Co se týče přezkumu ÚOHS, tak průběh správního řízení zůstává shodný se ZVZ. Z přezkumu jsou vyňaty, a to výslovně, zakázky malého rozsahu. Pokud dojde k zahájení správního řízení, tak zadavatel má stanovenou novou lhůtu pro zákaz uzavřít smlouvu, a to v délce šedesáti dní, od zahájení tohoto řízení, pokud ovšem nedojde před tímto k pravomocnému zastavení správního řízení ÚOHS.⁶⁵

2.1.1 Zadávací řízení dle zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

Pro tuto praktickou část, jsem vzal za příklad dokument Ministerstva pro Místní rozvoj České republiky s názvem Metodický pokyn pro výběr dodavatele pro příjemce dotace z programu Podpora bydlení 2016 – 2020. Dále můžeme k naší problematice

⁶⁵ DERKOVÁ, Romana. Nový zákon o zadávání veřejných zakázek. Deset nejdůležitějších změn pro zadavatele. Dostupné z: http://www.havelholasek.cz/images/stories/expert_articles/veejn%20sprva%20%20nov%20zkon%20o%20zadavn%20veejnch%20zakzek%20%2010%20nejdleitjch%20zmn%20pro%20zadavatele%20-%20nor%202016.pdf

konstatovat. Jak dále je uvedeno: „ *Tento Metodický pokyn je závazný pro příjemce dotace z programu Podpora bydlení 2016 – 2020. MP definuje povinnosti zadavatelů v oblasti zadávání zakázek nespádajících pod působnost zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a další povinnosti pro zadavatele spadající pod působnost ZVZ nad rámce ZVZ.*”⁶⁶

Jestliže je zahájen proces zadávání veřejné zakázky, v souladu se ZVZ, tak v první řadě je potřeba uvést nebo přesněji řečeno určit předmět veřejné zakázky. Metodický pokyn Ministerstva pro místní rozvoj České republiky, uvádí následující: „ *Předmětem jedné zakázky jsou všechna plnění, jejichž předměty plnění tvoří jeden funkční celek, nebo všechna obdobná a spolu související plnění, která zadavatel zamýšlí zadat v rámci jednoho účetního období.*”⁶⁷

Po stanovení předmětu veřejné zakázky, zadavatel následně ve fázi výběru dodavatele, to zn. před jeho zahájením, stanoví zřejmou, nebo předpokládanou hodnotu zakázky, tzn. že určuje předpokládanou výši v penězích, kdy tento peněžní závazek plyne pro zadavatele z plnění zakázky. Právě předpokládaná hodnota zakázky, má rozhodující vliv na stanovení dalšího postupu zadavatele, při výběru dodavatele. Při stanovení předpokládané hodnoty, kterou bude veřejná zakázka zřejmě mít, je vždy rozhodující cena bez DPH. Při stanovení uvedené předpokládané hodnoty jsou pro zadavatele rozhodující a vychází tedy z cen zakázek s obdobným plněním. Pokud ovšem zadavatel nemá k dispozici tyto potřebné údaje, tak je nutné, aby před zahájením zadávacího řízení zadavatel provedl průzkum cen v místě plnění veřejné zakázky nebo předpokládanou hodnotu veřejné zakázky stanovil na základě informací a údajů, které získá jiným vhodným způsobem. Zadavatel je dále povinen počínat si takovým způsobem, aby nedocházelo k dělení veřejné zakázky na dílčí, menší jednotlivé zakázky, což by mělo za cíl snížení předpokládané hodnoty zakázky pod limity, které

⁶⁶ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Metodický pokyn pro výběr dodavatele pro příjemce dotace z programu Podpora bydlení 2016 – 2020. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/c3b6b168-fee7-496c-bd78-dd90128761b6/MP_ZVZ.pdf

⁶⁷ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Metodický pokyn pro výběr dodavatele pro příjemce dotace z programu Podpora bydlení 2016 – 2020. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/c3b6b168-fee7-496c-bd78-dd90128761b6/MP_ZVZ.pdf

jsou stanoveny pro jednotlivé postupy. Dle výše uvedené metodiky se jedná o následující:

Typy veřejných zakázek podle výše předpokládané hodnoty Typy veřejných zakázek (dále jen VZ) dle předpokládané výše definuje § 12 ZVZ. ZVZ dělí veřejné zakázky podle výše předpokládané hodnoty na veřejné zakázky nadlimitní, podlimitní a veřejné zakázky malého rozsahu. ZVZ tak opustil koncepci zákona č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a považuje za veřejnou zakázku jakékoliv veřejné zakázky bez ohledu na výši jejich předpokládané hodnoty.⁶⁸

„Podlimitní veřejná zakázka VZ jejíž předpokládaná hodnota bez DPH činí u:

- *stavebních prací: $\geq 6\,000\,000$ Kč bez DPH – max. 131 402 000,-- Kč bez DPH*
- *dodávek $\geq 2\,000\,000$ Kč bez DPH – max. 5 244 000,--Kč bez DPH*

Veřejná zakázka malého rozsahu: VZ jejíž předpokládaná hodnota bez DPH činí:

- *stavebních prací $< 6\,000\,000$ Kč bez DPH*
- *dodávky, služby $< 2\,000\,000$ Kč bez DPH"⁶⁹*

Zadavatel má dále za povinnost při zadávání veřejné zakázky, dodržování základních zásad ZVZ. jedná se zejména o zásadu transparentnosti, rovného zacházení a zásadu diskriminace. Zadavatel rovněž nesmí diskriminovat nebo jakkoliv jinak omezovat dodavatele, kteří mají sídlo nebo místo podnikání v jiném členském státě EU.

⁶⁸ *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3. s. 45

⁶⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Metodický pokyn pro výběr dodavatele pro příjemce dotace z programu Podpora bydlení 2016 – 2020. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/c3b6b168-fee7-496c-bd78-dd90128761b6/MP_ZVZ.pdf

1) Nedotovaný zadavatel

Zadavatel veřejné zakázky, který není veřejným, dotovaným nebo sektorovým zadavatelem ve smyslu ustanovení uvedeného § 2 ZVZ, není povinen postupovat dle ZVZ. Výběr dodavatele bude proveden následujícím způsobem:

1) V případě, kdy se jedná o stavení práce, kde předpokládaná hodnota je nižší než 6 000 000,- Kč bez DPH a nižší než 2 000 000,- Kč na dodávky, tak zadavatel osloví prokazatelným způsobem, což je poštou, e-mailem nebo dalším způsobem, který je prokazatelný, minimálně tři dodavatele s výzvou, aby tito předložili nabídky, které souvisí s realizací akce. Ve výzvě musí být obsaženo následující: „ *identifikační údaje zadavatele, popis předmětu veřejné zakázky a údaje o přístupu k zadávací dokumentaci, kritéria, na základě kterých bude dodavatel vybrán, váhu jednotlivých kritérií a způsob hodnocení (cena musí mít minimálně 60% váhu), lhůtu a místo pro podání nabídky.*” ⁷⁰

2) Pokud se bude jednat o veřejnou zakázku na stavební práce, tak v případě ceny nad 6 000 000,- Kč bez DPH a nad 2 000 000,- Kč bez DPH na dodávky, zadavatel prokazatelným způsobem osloví minimálně pět dodavatelů, které vyzve k předložení nabídky na stavební práce, které souvisejí s realizací akce.. Prokazatelný způsob je opět pošta, e-mail apod.. Výzva musí rovněž obsahovat: „ *identifikační údaje zadavatele, popis předmětu veřejné zakázky a údaje o přístupu k zadávací dokumentaci, kritéria, na základě kterých bude dodavatel vybrán, váhu jednotlivých kritérií a způsob hodnocení (cena musí mít minimálně 60% váhu), lhůtu a místo pro podání nabídky.*” ⁷¹

2) Zadavatel pro zakázku malého rozsahu

Pokud se tedy již bude jednat o zadavatele ve smyslu ustanovení § 2 ZVZ, který zadává zakázku malého rozsahu, to jest do předpokládané hodnoty nižší než 2.000.000,- Kč bez DPH na dodávky resp. nižší než 6.000.000,- Kč bez DPH v případě zakázek na

⁷⁰ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Metodický pokyn pro výběr dodavatele pro příjemce dotace z programu Podpora bydlení 2016 – 2020. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/c3b6b168-fee7-496c-bd78-dd90128761b6/MP_ZVZ.pdf

⁷¹ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Metodický pokyn pro výběr dodavatele pro příjemce dotace z programu Podpora bydlení 2016 – 2020. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/c3b6b168-fee7-496c-bd78-dd90128761b6/MP_ZVZ.pdf

stavební práce, opět prokazatelně osloví, tedy způsobem, který je již výše uveden, minimálně tři dodavatele, kterým zašle výzvu ohledně předložení nabídky, která tedy souvisí s realizací akce. Výzva musí opět obsahovat stejné údaje, které již jsou výše uvedeny, v předchozím textu.

3) Dotovaný a veřejný zadavatel

Pokud se bude jednat o dotované nebo veřejné zadavatele, tak tito při výběru dodavatele postupují v souladu s ZVZ a vztahují se na ně již přísnější podmínky. Pokud se tedy jedná o podlimitní nebo nadlimitní zakázky v souladu s ustanovením § 12 ZVZ, tak:

1) Realizace veřejné zakázky bude provedena pouze v otevřeném zadávacím řízení, podle ustanovení § 27 ZVZ, kde se tedy uvádí: „ *V oznámení otevřeného řízení oznamuje zadavatel neomezenému počtu dodavatelů svůj úmysl zadat veřejnou zakázku v tomto zadávacím řízení; oznámení otevřeného řízení je výzvou k podání nabídek dodavatelů a k prokázání splnění kvalifikace.*“⁷²

2) Výběr dodavatele není možné realizovat ve zjednodušeném podlimitním řízení v souladu s ustanovením § 38 ZVZ, tedy: „ *Ve zjednodušeném podlimitním řízení vyzývá veřejný zadavatel písemnou výzvou nejméně pět zájemců k podání nabídky a k prokázání splnění kvalifikace.*“⁷³

3) Pokud se zadavatel rozhodne, že základním kritériem pro hodnocení bude ekonomická výhodnost nabídky dle ustanovení § 78 odst. 1, ZVZ, musí současně obhájit vztah mezi užitnou hodnotou a cenou, v souladu s ustanovením § 78 odst. 4, ZVZ, kde se hovoří: „ *Rozhodne-li se zadavatel pro zadání veřejné zakázky podle základního hodnotícího kritéria ekonomické výhodnosti nabídky, stanoví vždy dílčí hodnotící kritéria tak, aby vyjadřovala vztah užitné hodnoty a ceny.*“⁷⁴

⁷² § 27 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

⁷³ § 38 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁴ § 78 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů

4) Váha dílčího kritéria pro hodnocení, tedy nabídková cena bude min. 60%,

5) Jestliže se jedná o kritéria, která jsou subjektivně hodnocena, tak v úhrnu mohou mít váhu 20 %, mohou být využívána pouze výjimečně a přísně v souladu s transparentním a objektivním postupem v hodnocení,

6) Jestliže budou použita kritéria záruční podmínky, doporučuje se stanovení dolního a horního limitu těchto záručních podmínek,

7) Budou-li používána kvalifikační kritéria, musí být přiměřené plnění zakázky a není možné bez důvodu zužovat počet a okruh dodavatelů, kteří přicházejí v úvahu.

2.1.2 Zadávací řízení dle zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek

V této podkapitole bychom ukázali praktickou aplikaci zadávacího řízení dle ZZVZ, v praxi. Výše je uvedena tabulka, která se vztahuje ke konkrétnímu zadávacímu řízení. Dále s tímto souvisí.

1) Údaje o přístupu k zadávací dokumentaci

V tomto konkrétním zadávacím řízení, zadavatel poskytuje veškeré zadávací podmínky a další dodatečné informace, neomezeným dálkovým způsobem, prostřednictvím Profilu zadavatele. Zadávací dokumentaci je tedy možno stáhnout volně na adrese: <http://www.ezakazky.cz/Profil-Zadavatele/1823dab8-b5f8-4055-906f-07a5b71e0e86>

Zadavatel v tomto případě doporučuje dodavatelům, kteří si kompletní zadávací dokumentaci stáhnou, aby o tomto informovali kontaktní osobu pro výběrové řízení, která je zde uvedena. Uchazeč o dodávku, je dále oprávněn žádat po zadavateli další dodatečné informace k zadávacím podmínkám. Tato žádost musí být písemná a musí být poručena nejpozději do pěti kalendářních dnů, a to před uplynutím lhůty pro podání nabídky. V žádosti musí být uvedeny kontaktní údaje na dodavatele a žádost musí být podepsána osobou, která je oprávněna za dodavatele jednat. Pokud v žádosti nebudou splněny uvedené podmínky, tak zadavatel není povinen na toto reagovat. Zadavatel po té poskytne všechny požadované informace k zadávacím podmínkám, popřípadě další související dokumenty nejpozději do tří dnů ode dne, kdy byla doručena žádost

DETAIL ZAKÁZKY			
Název zakázky:	ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BRAŇANY- REALIZACE SYSTÉMŮ NUCENÉHO VĚTRÁNÍ S REKUPERACÍ ODPADNÍHO TEPLA		
Datum uveřejnění na profilu:	17. 2. 2017	Interní číslo zakázky:	
Evidenční číslo veřejné zakázky ve VVZ:		Identifikátor:	P17V00000001
Typ veřejné zakázky:	Dodávky	Specifikace zadávacího řízení:	Zjednodušené podlimitní řízení
Zakázka dělena na části:	Ne	Jedná se o rámcovou dohodu:	Ne
Jedná se o zavedení dynamického nákupního systému:	Ne	Předpokládaná hodnota VZ:	2 500 000,00 Kč
Počátek lhůty pro podání nabídek:	17. 2. 2017	Konec lhůty pro podání nabídek:	13. 3. 2017
Datum uzavření smlouvy:		Datum zrušení VZ:	

Status:	zakázka neukončena		
----------------	-----------------------	--	--

Zdroj: Obec Braňany - Tabulka č. 1 - detail zakázky výběrového řízení.

2) Lhůta, místo a způsob podání nabídek

Lhůta pro podání nabídek je uvedena ve výše uvedené tabulce zadávacího řízení, tedy končí dne 13. 3. 2017 v 15:45 hod. Dále je zde uvedeno místo pro podání nabídek a způsob. Dodavatel podá, což je v souladu se zadávacími podmínkami a platnou právní legislativou, tedy zejména ZZVZ, pouze jednu nabídku, podá ji osobně, kurýrem nebo poštou, a to tak, aby nejpozději do konce uvedené lhůty pro podání nabídek, byla tato nabídka doručena zadavateli. Další doručení nebude považováno za řádné podání nabídky. Pokud je nabídka podávána poštou, tak rozhodující je čas doručení na adresu, kam mají být nabídky doručeny. Za okamžik podání nabídky se považuje fyzické převzetí doručené nabídky podatelnou nebo příslušnou úřední osobou. Dodavatel, který v tomto zadávacím řízení podal svojí nabídku, nesmí být zároveň osobou, jejímž prostřednictvím by jiný dodavatel, v tomto zadávacím řízení, prokazoval kvalifikaci. Pokud jsou některé nabídky od dodavatelů doručeny po skončení uvedené lhůty, tak zadavatel je nepřijme a dodavatele o tomto bezodkladně vyrozumí. Tyto opožděné nabídky zadavatel nevrací a ponechává je přiložené k dokumentaci o zadání veřejné zakázky.

3) Forma podání nabídek

Tento konkrétní zadavatel nedisponuje elektronickými prostředky, skrze které by mohl podání nabídky přijmout. Nabídky se proto budou podávat písemně, v řádně uzavřené obálce, na uzavřeních bude obálka označena označením obchodní firmy, tedy názvem a razítkem nebo podpisem statutárního orgánu dodavatele nebo osoby, která je oprávněná dodavatele zastupovat. Obálka musí být označena názvem „Neotevřít a

názvem veřejné zakázky“. Na obálce je nutno dále uvést název dodavatele, jeho sídlo a IČ.

Obsah nabídky:

- „ Nabídka k této veřejné zakázce musí být zpracována v českém jazyce,
- musí obsahovat návrh smlouvy, který je podepsaný oprávněnou osobou,
- technické listy, katalogové listy, prospekty apod. mohou být předloženy v anglickém, německém nebo jiném v EU úředním jazyce,
- V nabídce musí být uvedeny identifikační údaje dodavatele, zejména: obchodní firma, sídlo, identifikační číslo, osoba oprávněná jednat za dodavatele, příp. osoba oprávněná zastupovat dodavatele, kontaktní adresa pro písemný styk mezi dodavatelem a zadavatelem.
- Dodavatel použije přílohu ZD „Krycí list“ a předloží nabídku v jednom vyhotovení,
- Všechny listy nabídky budou navzájem pevně spojeny či sešity tak, aby byly dostatečně zabezpečeny před jejich vyjmutím z nabídky,
- Nabídka bude řádně čitelná, bez škrtnů a přepisů, které by mohly zadavatele uvést v omyl,
- Pro právní jistotu obou stran doporučuje zadavatel i následné očíslování všech listů nabídky pořadovými čísly vzestupnou, nepřerušenou číselnou řadou,
- Úřední doklady a listy nebo vkládané díly oddělující jednotlivé části číslovány být nemusí. " ⁷⁵

⁷⁵ Obec Braňany, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BRAŇANY. REALIZACE SYSTÉMŮ NUCENÉHO VĚTRÁNÍ S REKUPERACÍ ODPADNÍHO TEPLA, VÝZVA K PODÁNÍ NABÍDKY VČETNĚ ZADÁVACÍDOKUMENTACE. Dostupné z: file:///C:/Users/pc/Sta%C5%BEen%C3%A9%20so ubory/V%C3%9DZVA%20V%C4%8CETN%C4%9A%20ZAD%C3%81VAC%C3%8D%20DOKUMENTACE%20(1).pdf

Zadavatel dále doporučuje, aby dodavatel současně předložil CD, které obsahuje textové a tabulkové části nabídky, které jsou dodavatelem zpracovány. Dokumenty musí být předloženy ve formátech aplikačních programů Microsoft Word a Excel.

4) Požadavky na prokázání způsobilosti a kvalifikace dodavatele

Prokázání základní způsobilosti přiměřeně § 74 ZZVZ, tedy.

„Způsobilým není dodavatel, který

a) byl v zemi svého sídla v posledních 5 letech před zahájením zadávacího řízení pravomocně odsouzen pro trestný čin uvedený v příloze č. 3 k tomuto zákonu nebo obdobný trestný čin podle právního řádu země sídla dodavatele; k zahlazeným odsouzením se nepřihlíží,

b) má v České republice nebo v zemi svého sídla v evidenci daní zachycen splatný daňový nedoplatek,

c) má v České republice nebo v zemi svého sídla splatný nedoplatek na pojistném nebo na penále na veřejné zdravotní pojištění,

d) má v České republice nebo v zemi svého sídla splatný nedoplatek na pojistném nebo na penále na sociální zabezpečení a příspěvku na státní politiku zaměstnanosti,

e) je v likvidaci, proti němuž bylo vydáno rozhodnutí o úpadku, vůči němuž byla nařízena nucená správa podle jiného právního předpisu nebo v obdobné situaci podle právního řádu země sídla dodavatele." ⁷⁶

a dále je nutné, aby dodavatel prokázal splnění podmínek základní způsobilosti ve vztahu k České republice předložením:

„a) výpisu z evidence Rejstříku trestů ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. a),

b) potvrzení příslušného finančního úřadu ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. b),

⁷⁶ § 74 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

c) písemného čestného prohlášení ve vztahu ke spotřební dani ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. b),

d) písemného čestného prohlášení ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. c),

e) potvrzení příslušné okresní správy sociálního zabezpečení ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. d),

f) výpisu z obchodního rejstříku, nebo předložením písemného čestného prohlášení v případě, že není v obchodním rejstříku zapsán, ve vztahu k § 74 odst. 1 písm. e).

(2) Zadavatel nemusí uplatnit důvod pro vyloučení účastníka zadávacího řízení, i když nesplnil podmínky základní způsobilosti, pokud

a) by vyloučení účastníka znemožnilo zadání veřejné zakázky v tomto zadávacím řízení a

b) naléhavý veřejný zájem, zejména veřejné zdraví nebo ochrana životního prostředí, vyžaduje plnění veřejné zakázky." ⁷⁷

Profesní způsobilost, dále dodavatel prokazuje přiměřeně k ustanovení § 77 ZZVZ. Toto prokazuje prostřednictvím:

„ a) výpisu z obchodního rejstříku, pokud je v něm zapsán, či výpisu z jiné obdobné evidence, pokud je v ní zapsán

c) doklad o oprávnění k podnikání podle zvláštních právních předpisů v rozsahu odpovídajícím předmětu veřejné zakázky, zejména doklad prokazující příslušné živnostenské oprávnění. " ⁷⁸

⁷⁷ § 75 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů

⁷⁸ Obec Braňany, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BRAŇANYREALIZACE SYSTÉMU NUCENÉHO VĚTRÁNÍ S REKUPERACÍ ODPADNÍHO TEPLA, VÝZVA K PODÁNÍ NABÍDKY VČETNĚ ZADÁVACÍ DOKUMENTACE. Dostupné z: [file:///C:/Users/pc/Sta%C5%BEen%C3%A9%20soubory/V%C3%9DZVA%20V%C4%8CETN%C4%9A%20ZAD%C3%81VAC%C3%8D%20DOKUMENTACE%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pc/Sta%C5%BEen%C3%A9%20soubory/V%C3%9DZVA%20V%C4%8CETN%C4%9A%20ZAD%C3%81VAC%C3%8D%20DOKUMENTACE%20(1).pdf)

Dále nutno aby dodavatel prokázal ekonomickou kvalifikaci v souladu s ustanovením § 78 ZZVZ, technickou kvalifikaci v souladu s ustanovením § 79 ZVZ. Vždy v těchto všech výše uvedených případech bude postupovat v souladu s novou zásadou přiměřenosti.

5) Pravidla pro hodnocení nabídek

V tomto konkrétním případě, je základní hodnotící kritérium pro zadání této veřejné zakázky, její ekonomická výhodnost a to v poměru nabídkové ceny, kvality a náklady životního cyklu.

Zadavatel stanovil následující dílčí kritéria a jejich váhu:

„ - *nabídková cena v Kč bez DPH - váha kritéria 70%*

- *technická úroveň - váha kritéria 15%*

- *roční náklady na provoz systému v Kč bez DPH - váha kritéria 15%*" ⁷⁹

Hodnotící komise použije pro hodnocení nabídek stupnici v rozmezí 0 - 100. Každé jednotlivé podané nabídce bude, v souladu s dílčím hodnotícím kritériem, přidělena bodová hodnota, která odrazí úspěšnost každé předmětné nabídky, v rámci tohoto dílčího hodnotícího kritéria.

⁷⁹ Obec Braňany, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BRAŇANY REALIZACE SYSTÉMU NUCENÉHO VĚTRÁNÍ S REKUPERACÍ ODPADNÍHO TEPLA, VÝZVA K PODÁNÍ NABÍDKY VČETNĚ ZADÁVACÍ DOKUMENTACE. Dostupné z:
file:///C:/Users/pc/Sta%C5%BEen%C3%A9%20soubory/V%C3%9DZVA%20V%C4%8CETN%C4%9A%20ZAD%C3%81VAC%C3%8D%20DOKUMENTACE%20(1).pdf

6) Nabídková cena

Nabídkovou cenou se pro účely zadávacího řízení, rozumí cena, která je celková, za celé provedené montáže a dalších dodávek bez DPH. Nabídková cena musí zahrnovat veškeré nutné náklady, které jsou potřebné k řádné realizaci zakázky. Včetně všech souvisejících poplatků.

Dodavatel je tedy povinen ve své nabídce uvést celkovou nabídkovou cenu v Kč, bez DPH, dále sazbu DPH a celkovou cenu včetně DPH. Dodavatel musí ocenit všechny položky tzv. slepého rozpočtu,⁸⁰ který je přílohou zadávací dokumentace. Pokud uchazeč zjistí rozpory mezi tímto slepým rozpočtem a projektovou dokumentací, tak je pro sestavení ceny, rozhodující tento slepý rozpočet. Tyto zjištěné rozdíly nesmějí být z důvodů možností řádného vyhodnocení nabídky, zahrnuty do celkové nabídkové ceny. Pokud jsou některé položky oceněné nulou, tak dodavatel připojí vysvětlení do věcných a formálních připomínek. Pokud toto neudělá, bude toto posuzováno jako nesplnění požadavků zadavatele, které jsou uvedeny v zadávacích podmínkách a tato nabídka bude vyřazena.

⁸⁰ Pozn. autora - V podstatě se jedná o položkový rozpočet stavby s odstraněnými jednotkovými cenami - slepé rozpočty stavby (často také označované jako "slepé výkazy výměr") se používají zejména ve výběrových řízeních na dodavatele nebo subdodavatele stavby. Ceny jsou doplněny uchazeči ve výběrovém řízení - tento způsob umožňuje objednateli jednoduchým způsobem nabídkové ceny jednotlivých uchazečů porovnat a na základě podmínek výběrového řízení vybrat vítěze

ZÁVĚR

Závěrem této práce, která nese název Proces zadávání ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek můžeme konstatovat, že se jedná o problematiku velice širokou, která se neustále vyvíjí. Pokud bychom chtěli podrobněji obsáhnout celou problematiku zadávání veřejných zakázek, tak bychom jsme se dostali daleko za rámec této práce. V této práci bylo zpočátku stručně pohovořeno o prvních počátcích jakési právní úpravy, která se týkala této oblasti. Po té bylo postupně hovořeno o zadávání veřejných zakázek na území dnešní České republiky, tedy historický exkurs od Rakouska - Uherska, přes první republiku, meziválečné Československo až po rok 1989, kdy došlo k obnovení a narovnání ekonomických a hospodářských vztahů a z tohoto důvodu musela v této oblasti být přijata příslušná odpovídající legislativa. V legislativní činnosti docházelo k vývoji vzhledem k potřebám doby. Přelomem se dále stal vstup České republiky do EU, kdy se naše národní legislativa musela podřídít unijní legislativě.

Zákon o zadávání veřejných zakázek, který byl přijat v roce 2016 a je zatím posledním legislativním počinem v této oblasti, zároveň byla toto nutnost vzhledem k unijní právní úpravě. ZZVZ znamená novou etapu v oblasti veřejného zadávání. Ve srovnání s předchozími právními úpravami přináší tento zákon značnou míru pružnosti, zároveň ale klade na zadavatele vyšší, míru odpovědnosti. Příprava ZZVZ proběhla ve standardním legislativním režimu a návrh byl mnohokrát projednán na různých úrovních s adresáty nové normy, tedy zejména se zadavateli a dodavateli. ZZVZ nese oproti předchozí právní úpravě i jiný název. Nejedná se již o zákon o veřejných zakázkách, ale zákon o zadávání veřejných zakázek. Tato změna měla zdůraznit jednoznačnou orientaci zákona na vyváženou procesní stránku hospodářské soutěže mezi dodavateli. Smyslem zákona tak není regulace celého investičního procesu, jeho hlavním úkolem je stanovení pravidel pro vlastní zadávací proces prostřednictvím obecných pravidel. Autoři zákona se při přípravě koncentrovali mimo jiné na uživatelskou přívětivost zákona, struktura ZZVZ je tak pro adresáty sestavena logicky a přehledně, což je rovněž velice důležité, neboť je žádoucí, aby se výběrových řízení zúčastnil co možná nejširší počet podnikatelských subjektů a podnikatelé nebyly

odrazení pouze složitostí právní úpravy, takže by se soutěže mohli účastnit jen subjekty, které si mohou dovolit právní poradenství v této oblasti.

Úvodní část zákona vymezuje pravidla, která platí pro všechny veřejné zakázky, to znamená nejen zakázky zadávané v některém druhu zadávacího řízení, tato pravidla se vztahují např. také na ty zakázky, u kterých není zadavateli uložena povinnost postupovat v zadávacím řízení. Druhá část ZZVZ upravuje obecná pravidla pro všechny zadávací řízení, to znamená, že jde o obecné vymezení pravidel nebo možností, které jsou určena již pro vlastní postupy ve všech zadávacích řízeních. Třetí část ZZVZ jsou stanovena pravidla pro podlimitní režim, zejména jde o postup ve zjednodušeném podlimitním řízení a část čtvrtá reguluje režim nadlimitní, což je harmonizační s legislativou EU, která reguluje nadlimitní režim. Pátá a šestá část ZZVZ směřuje k úpravě zvláštních postupů, jako jsou rámcové dohody, dynamický nákupní systém, soutěž o návrh nebo zjednodušený režim. Část sedmá, osmá a devátá reguluje ZZVZ postupy, které byly v předchozích předpisech upraveny způsobem buď rozšířeným (např. sektorové zakázky, zakázky v oblasti obrany a bezpečnosti) nebo pro dotyčnou problematiku existoval zvláštní zákon (koncese). Dále jsou v ZZVZ upraveny informační systémy veřejných zakázek a s tím související seznam kvalifikovaných a certifikovaných dodavatelů. Významná je část třináctá, nebo-li dozorová, která vymezuje možnosti obrany dodavatelů proti nesprávnému postupu zadavatele, a to ve formě námitkového řízení nebo již navrhovaného řízení u ÚOHS.

V práci byly uvedeny a srovnány druhy zadávacích řízení u ZVZ a ZZVZ. Nový zákon druhy rozšířil a zejména přijal další zásadu přiměřenosti, která by měla být pro zjednodušení zadávacího řízení a měla by být ku prospěchu dodavatelů. Jak již bylo řečeno zadavatel musí tuto zásadu zohledňovat vždy, v každém svém postupu, který realizuje v rámci zadávacího řízení. Zejména se pak jedná o vymezení zadávacích podmínek a postupů vůči dodavatelům, aby úkony byly přiměřené charakteru nebo předmětu veřejné zakázky. Je možno s velkou pravděpodobností očekávat, že dodavatelé se budou dovolávat této zásady v rámci svých námitek oproti postupům zadavatele.

Novinkou je řízení o inovačním partnerství. Jedná se o nový druh zadávacího řízení, který představily zadávací směrnice. Inovační partnerství umožňuje zadavatelům v jednom zadávacím řízení zadat zakázku jak na vývoj, tak na následnou koupi inovativních dodávek, služeb nebo stavebních prací. Toto řízení, by mělo umožnit lepší podmínky pro postup zadavatele, při dlouhodobých projektech, které jsou závislé na inovativním přístupu, výsledkem má být vývoj inovativních dodávek, služeb nebo stavebních prací, zejména při zadávání veřejných zakázek v oblasti vědy a výzkumu, jak již opět bylo konstatováno v textu práce.

Nový ZZVZ oproti předchozímu ZVZ je posunem v oblasti zadávání veřejných zakázek a je zřejmé, jak z práce vyplývá, že počáteční hypotéza, zda přinesl tedy zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek do českého právního prostředí zjednodušení a další možnosti pro subjekty, které se jakýmkoliv způsobem podílejí na zadávání veřejných zakázek, jednoznačně potvrzení, že ZZVZ přinesl posun a zjednodušení do českého právního prostředí v této oblasti.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Seznam použitých českých zdrojů

- 1) ŠLOSARČÍK, Ivo. *Politický a právní rámec evropské integrace: (včetně změn podle Lisabonské smlouvy)*. 3., aktualiz. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. 452 s. ISBN 978-80-7357-471-0.
- 2) PELC, Vladimír. *Zákon o zadávání veřejných zakázek: Komentář k zákonu, rejstřík, resumé, slovník, zadávací řád staveb*. Praha: Linde, 1995. 188 s. ISBN 80-85647-55-9.
- 3) SECHTEROVÁ, Jaroslava. *Průvodce zákonem o veřejných zakázkách*. Vyd. 1. Praha: BOVA POLYGON, 2005. 335 s. ISBN 80-7273-123-8.
- 4) POREMSKÁ, Michaela. *Veřejné zakázky: právní minimum při jejich zadávání*. 1. vyd. Olomouc: ANAG, ©2014. 143 s. Právo. ISBN 978-80-7263-908-3.
- 5) SVOBODA, Pavel. *Úvod do evropského práva*. 3. vyd. Praha: C.H. Beck, 2010. xx, 304 s. Beckovy mezioborové učebnice. ISBN 978-80-7400-313-4.
- 6) *Zákon o veřejných zakázkách: komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. xvi, 631 s. Komentáře Wolters Kluwer. ISBN 978-80-7357-636-3.
- 7) HERMAN, Pavel a kol. *Komentář k zákonu o zadávání veřejných zakázek*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, s.r.o., 2016. 589 stran. ISBN 978-80-7380-595-1
- 8) KRUTÁK, Tomáš. *Zákon o zadávání veřejných zakázek s komentářem k 1.10.2016*. 1. vydání. Olomouc: ANAG, [2016], ©2016. 942 stran. Právo. ISBN 978-80-7554-040-9.

- 9) OCHRANA, František. *Veřejné zakázky: [metody a metodika efektivního hodnocení a výběru]*. Vyd. 1. Praha: Ekopress, 2004. 173 s. ISBN 80-86119-79-3.
- 10) Krč R., Marek K., Petr M. Zákon o veřejných zakázkách a koncesní zákon s komentářem, 2. podstatně přepracované a doplněné vydání, Linde Praha, a.s., 2008,

Seznam použitých internetových zdrojů

- 1) SCHELLEOVÁ, Andrea, Vývoj právní úpravy veřejných zakázek. Právní labyrint, advokátní kancelář Havlíček a Wolters Kluwer ČR. on-line 30. 7. 2015. Dostupné z: <http://www.pravnilyrint.cz/vyvoj-pravni-upravy-verejnych-zakazek/>
- 2) Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Důvodová zpráva k zákonu č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů. Dostupné z: <file:///E:/Veřejné%20zakázky%201/duvodova-zprava-zvz.pdf>
- 3) BLÁHA, Pavel. Obsah a zásadní změny nového zákona o zadávání veřejných zakázek.2016. Dostupné z: <http://www.dvs.cz/clanek.asp?id=6723874>
- 4) Důvodová zpráva. 2016. Dostupné z: <file:///F:/Nová%20složka/Duvodova-zprava-noveho-zakona-o-verejnych-zakazkach-ZVZ.pdf>
- 5) BRNO, Veřejné zakázky statutární město Brno. 2016. Dostupné z: <http://zakazky.brno.cz/druhy>
- 6) DERKOVÁ, Romana. Nový zákon o zadávání veřejných zakázek. Deset nejdůležitějších změn pro zadavatele. Dostupné z:<http://www.havelholasek.cz/images/stories/expertarticles/veejn%20sprva%20%20nov%20zkon%20o%20zadavn%20veejnch%20zakzek%20%2010%20nejdleitjch%20zmn%20pro%20zadavatele%20-%20nor%202016.pdf>

- 7) Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. Metodický pokyn pro výběr dodavatele pro příjemce dotace z programu Podpora bydlení 2016 – 2020. Dostupné z: http://www.mmr.cz/getmedia/c3b6b168-fee7-496c-bd78-dd90128761b6/MP_ZVZ.pdf
- 8) Obec Braňany, ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA BRAŇANY. REALIZACE SYSTÉMŮ NUCENÉHO VĚTRÁNÍ S REKUPERACÍ ODPADNÍHO TEPLA, VÝZVA K PODÁNÍ NABÍDKY VČETNĚ ZADÁVACÍ DOKUMENTACE. Dostupné z: [file:///C:/Users/pc/Sta%C5%BEn%C3%A9%20soubory/V%C3%9DZVA%20V%C4%8CETN%C4%9A%20ZAD%C3%81VAC%C3%8D%20DOKUMENTACE%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/pc/Sta%C5%BEn%C3%A9%20soubory/V%C3%9DZVA%20V%C4%8CETN%C4%9A%20ZAD%C3%81VAC%C3%8D%20DOKUMENTACE%20(1).pdf)

Legislativa

- 1) Nařízení vlády č. 61/1909 ř.z., z 3. dubna 1909
- 2) zákon č. 3/1907 ř. z.,
- 3) prováděcí nařízení č. 55800/1907.
- 4) zákon č. 11/1918 Sb., recepční zákon
- 5) Nařízení ze dne 17.12.1920 o zadávání státních dodávek a prací (zadávací řád.) ze dne 31.12.1920 | Sbírka: 667/1920 Sb. | Částka: 141/1920
- 6) zákon č. 99/1950 Sb., o hospodářských smlouvách a státní arbitráži
- 7) zákon č. 165/1982 Sb., kterým se s účinností od 1. 1. 1983 měnil a doplnil hospodářský zákoník
- 8) usnesení vlády České republiky č. 458/1992

- 9) zákon č. 199/1994 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
- 10) zákon č. 40/2004 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
- 11) Vyhláška č. 239/2004 Sb., kterou se stanovil podrobný obsah a rozsah zadávací dokumentace stavby
- 12) Vyhláška č. 240/2004 Sb., o informačním systému o zadávání veřejných zakázek a metodách hodnocení nabídek podle jejich ekonomické výhodnosti, ve znění vyhlášky č. 137/2005 Sb., kterou se změnila vyhláška č. 240/2004 Sb.
- 13) zákon č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů
- 14) zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů
- 15) nařízení vlády č. 393/2015 Sb.,
- 16) nařízení vlády č. 172/2016 Sb.

SEZNAM OBRÁZKŮ, TABULEK A GRAFŮ

Tabulka č. 1 - detail zakázky výběrového řízení

BIBLIOGRAFICKÉ ÚDAJE

Jméno autora: Bc. Martin Fikáček

Obor: 6202T087 - Evropská hospodářskosprávní studia (Mgr. EHS)

Forma studia: kombinovaná

Název práce: Proces zadávání ve smyslu zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění pozdějších předpisů a zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek.

Rok: 2017

Počet stran textu bez příloh: 71

Celkový počet stran příloh:0

Počet titulů českých použitých zdrojů: 10

Počet titulů zahraničních použitých zdrojů: 0

Počet internetových zdrojů: 8

Vedoucí práce: JUDr. Zdeněk Fiala, Ph.D.